
Februar 2022

Årsrapport 2021

Klagenævnet for
specialundervisning

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: ###-##-####-##-#

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1: INDLEDNING	5
K-MEDDELSER I 2021	6
Yderligere information	6
KAPITEL 2: KLAGENÆVNETS VIRKSOMHED	7
KLAGENÆVNETS KOMPETENCE	7
KLAGENÆVNETS SAMMENSÆTNING	8
SAGSGANGEN I EN KLAGESAG	8
KAPITEL 3: KLAGESAGER I 2021	12
MODTAGNE KLAGER	12
AFSLUTTEDE SAGER	13
REALITETSBEHANDLEDE SAGER	15
SAGSBEHANDLINGSTID	17
KAPITEL 4: UDVALGTE EMNER – FOLKESKOLEN20	
FOLKESKOLEOMRÅDET	20
KAPITEL 5: KLAGER PÅ FOLKESKOLEOMRÅDET33	
KLAGEÅRSAGER	33
AFSLUTTEDE FOLKESKOLESAGER	34
REALITETSBEHANDLEDE FOLKESKOLESAGER	35
HENVISNINGSÅRSAGER	36
KAPITEL 6: KLAGER OG UDVALGTE EMNER PÅ UNGDOMSOMRÅDET (STU)	38
KLAGEÅRSAGER	38
AFSLUTTEDE STU SAGER	38
REALITETSBEHANDLEDE STU SAGER	39
HENVISNINGSÅRSAGER	41
UDVALGTE EMNER	41
KAPITEL 7: KLAGER PÅ FØRSKOLEOMRÅDET	45
KAPITEL 8: KLAGER PÅ VOKSENOMRÅDET	46
FIGUR 8.1 UDFALDET AF AFSLUTTEDE VOKSENSAGER I 2021	46

KAPITEL 9: KOMMUNERNES SAGSBEHANDLING48**FIGUR 9.1 OVERSIGT OVER FORMELLE FEJL I 2021 48**

BILAG 1: KOMMUNEOVERSIGT FOLKESKOLESAGER 51

BILAG 2: KOMMUNEOVERSIGT STU-SAGER 57

Kapitel 1: Indledning

Denne rapport giver et overblik over, hvad Klagenævnet for Specialundervisning har arbejdet med i 2021. Rapporten henvender sig særligt til kommunerne som førsteinstans på området, men også til interesseorganisationer, andre myndigheder og borgere med interesse for området.

Klagenævnet for Specialundervisning behandler klager over kommunale afgørelser om specialundervisning og specialpædagogisk bistand til børn, unge og voksne. Klagenævnet behandler også klager over afgørelser om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU). Klagenævnets kompetence er uddybet i kapitel 2.

Årsrapporten for 2021 viser, at klagenævnet har modtaget 354 klager. Størstedelen af klagerne er som i de foregående år klager over specialundervisning i folkeskolen. Antallet af modtagne klager på folkeskoleområdet viser en lille stigning i forhold til 2020.

Antallet af modtagne klager, der vedrører den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU), er faldet med 18 procent, og klager på voksenområdet er på niveau med sidste år.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i klagenævnet er i 2021 på niveau med året før. I 2020 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 5,4 måneder. I 2021 var den 5,3 måneder.

Klagenævnet for Specialundervisning har realitetsbehandlet 202 sager i 2021. Nævnet har i 2021 været enig i kommunens afgørelse i ca. 52 pct. af sagerne. Det er samme niveau som i 2020.

I folkeskolesagerne ses et lille fald i ændringsprocenten. Klagenævnet har i 2021 ændret ca. 30 pct. af de realitetsbehandlede sager. I 2020 blev ca. 33 pct. af sagerne ændret. Folkeskoleområdet er uddybet i kapitel 5.

På STU-området ses en stigning i ændringsprocenten for STU målgruppe sagerne. Nævnet har i 2021 ændret ca. 89 pct. af sagerne om målgruppevurderinger. I 2020 ændrede nævnet ca. 74 pct. af disse sager. STU-området er uddybet i kapitel 6.

Klagenævnet har i 2021 haft et fortsat fokus på at optimere sagsgangene mellem kommuner og klagenævn. Der er derfor udarbejdet oversigter på klagenævnets hjemmeside og i høringsbrevene til kommunerne, der gør det lettere at sikre det rigtige oplysningsgrundlag fra starten.

Denne rapport beskriver nogle udvalgte emner fra klagenævnets arbejde i 2021 på folkeskole- og ungdomsområdet.

Klagenævnet har gennem de seneste par år behandlet en del sager med børn, der gennem længere tid ikke har været i skole. Denne tendens har også gjort sig gældende i 2021, hvor barnet i 23 af de 148 behandlede folkeskolesager ikke var i skole under sagens behandling. Se mere på side 26.

Klagenævnet har i 2021 set en tendens til, at flere kommuner på forskellig vis arbejder på at finde mere fleksible løsninger, som giver mulighed for at etablere et særligt undervisningstilbud tæt på det almene miljø, men uden for den kategorisering af specialundervisningstilbud, som er beskrevet i folkeskoleloven. Se mere på side 33.

Klagenævnet har gennem de seneste år set et fald i antallet af klager, der handler om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU). Der har været 19 klager, der handlede om, hvorvidt den unge tilhører målgruppen for en STU. Den unge havde i 11 af disse sager en autismspektrumforstyrrelse. Klagenævnet ændrede kommunens afgørelse i alle 11 sager til, at den unge tilhørte målgruppen for en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse. Se mere på side 50.

Årsrapporten viser desuden, at der i ca. 37 pct. af de realitetsbehandlede sager har været fejl i kommunens sagsbehandling. Den fejl, der oftest forekommer, er utilstrækkelig eller manglende begrundelse i afgørelserne. Denne fejl har udgjort mere end halvdelen af de formelle fejl. Se mere om begrundelser på side 60.

I 2021 har klagenævnet offentliggjort en ny K-meddelelse og revideret to eksisterende. K-meddelelser vejleder om centrale problemstillinger og beskriver nævnets praksis. Klagenævnet har udgivet følgende K-meddelelser i november 2021:

K-MEDDELSER I 2021

- K-meddelelse nr. 47 om fleksible tilbud i folkeskolen
- K-meddelelse nr. 25 om specifikke undervisningstilbud
- K-meddelelse nr. 19 om kommunal procedure i sager om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

YDERLIGERE INFORMATION

På [Ankestyrelsens hjemmeside](#) kan man læse mere om Klagenævnet for Specialundervisning. Her kan man finde K-meddelelser, som i kort form beskriver og vejleder om centrale problemstillinger, tidligere årsrapporter og oplysninger om klagenævnets arbejde, skabeloner m.m.

Man kan også finde forældre pjecen om specialundervisning til elever i folkeskolen og pjecen om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

Kapitel 2: Klagenævnets virksomhed

Klagenævnet kan træffe afgørelser i klagesager om specialundervisning til elever i folkeskolen. Det gælder elever, der har behov for undervisning i specialskole eller specialklasse, og elever med behov for støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt i almenklassen.

Klagenævnet kan desuden træffe afgørelser i klagesager om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) til unge med særlige behov, klager over regionale specialpædagogiske tilbud til førskolebørn og klager over retlige spørgsmål i sager om specialundervisning for voksne. Se henholdsvis kapitel 5, 6, 7 og 8 for en uddybende beskrivelse af de fire sagsområder.

KLAGENÆVNETS KOMPETENCE

Regelgrundlaget for klagenævnets virksomhed er fastlagt i en række love og bekendtgørelser. Dette regelgrundlag er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovboks: REGELGRUNDLAG FOR KLAGENÆVNETS VIRKSOMHED I 2021

Folke- og førskoleområdet

- Folkeskoleloven: Lovbekendtgørelse nr. 1887 af 1. oktober 2021 om folkeskolen.
- Specialundervisningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 693 af 20. juni 2014 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.
- Bekendtgørelse nr. 693 af 26. maj 2020 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder.
- Bekendtgørelse nr. 999 af 15. september 2014 om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Ungdomsområdet

- STU-loven: Lovbekendtgørelse nr. 610 af 28. maj 2019 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.
- Bekendtgørelse nr. 739 af 3. juni 2016 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Voksenområdet

- Lovbekendtgørelse nr. 1653 af 9. august 2021 om specialundervisning for voksne.
- Bekendtgørelse nr. 378 af 28. april 2006 om specialundervisning for voksne.

Klagenævnets forretningsorden

- Bekendtgørelse nr. 998 af 15. september 2014 om forretningsorden for Klagenævnet for Specialundervisning. Lovboks slut.

KLAGENÆVNETS SAMMENSÆTNING

Klagenævnet er sammensat af en formand og fire nævnsmedlemmer. Medlemmerne udpeges af børne- og undervisningsministeren efter indstilling fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Handicaporganisationer (DH). Der udpeges to medlemmer fra hver organisation.

KL kan udpege en sagkyndig rådgiver, der deltager i klagenævnets møder uden stemmeret. Medlemmerne er udpeget for en fireårig periode (fodnote: Lovbekendtgørelse nr. 1887 af 1. oktober 2021 om folkeskolen § 51 a, stk. 1 og 2. fodnote slut). Klagenævnets nuværende medlemmer har været udpeget fra den 1. januar 2019.

Tekstboks: KLAGENÆVNETS SAMMENSÆTNING I 2021

Klagenævnets medlemmer:

- Ankechef Lene Conrad (formand)
- Daisy Nykjær-Andersen (KL)
- Karsten Meyer Olesen (KL)
- Kitt Boel (DH)
- Karl-Åge Andreasen (DH)

Charlotte Djuraas Lund er udpeget som særlig sagkyndig for KL.

Stedfortrædere for medlemmerne er:

- Vicedirektør Merete Pantmann og ankechef Lise Gry Beder (stedfortrædere for formanden)
- Jarl Falk Sabroe (KL)
- Signe Bekker Dhiman (KL)
- Alice Sif Bossing (DH)
- Brian Pedersen Veie (DH). Tekstboks slut.

Der er knyttet juridisk og pædagog/psykolog-faglig sekretariatsbistand til klagenævnet. Sekretariatet forbereder klagesagerne inden nævnets behandling. Der er to jurister, to faglige konsulenter med pædagogisk-psykologisk baggrund, en kontorfunktionær og en studentermedhjælper i sekretariatet.

Sekretariatet er placeret i Ankestyrelsen. Klagenævnet for Specialundervisning er en uafhængig klageinstans og dermed uafhængig af Ankestyrelsen og børne- og undervisningsministeren ved de enkelte sagers behandling og afgørelse.

SAGSGANGEN I EN KLAGESAG

Når en sag modtages i Klagenævnet for Specialundervisning, bliver den gennemgået af en jurist fra sekretariatet, som vurderer, om klagenævnet har kompetence til at behandle sagen.

I klagenævnet skelnes der mellem afsluttede sager og realitetsbehandlede sager. Samtlige sager, der oprettes i Klagenævnet for Specialundervisning, bliver afsluttet, men det er ikke alle sager, der bliver realitetsbehandlet.

EN SAG ER AFSLUTTET, NÅR:

- Klagenævnet har afvist sagen (fx pga. manglende kompetence).
- Klagenævnet har henvist til anden myndighed.
- Borgeren trækker klagen tilbage.
- Klagenævnet har behandlet sagen og truffet afgørelse (realitetsbehandlet).

EN SAG ER REALITETSBEHANDLET, NÅR:

- Klagenævnet har behandlet sagen på et nævnsmøde og truffet afgørelse om ændring af kommunens afgørelse.
- Klagenævnet har behandlet sagen på et nævnsmøde og truffet afgørelse om ikke at ændre kommunens afgørelse (stadfæstelse).
- Klagenævnet har hjemvist kommunens afgørelse til ny behandling og afgørelse i kommunen (fx hvis kommunen har truffet afgørelse på et utilstrækkeligt grundlag).

Klagenævnet har haft 13 nævnsmøder i 2021. Inden en sag behandles af nævnet, forbereder sekretariatet sagen. Sekretariatet sørger for, at alle relevante oplysninger i sagen er indhentet fra kommunen/skolen og klager. En jurist gennemgår sagen, og en fagkonsulent udarbejder en faglig indstilling til sagen.

En klager kan altid indsende oplysninger under klagesagens behandling. Nævnet har pligt til at inddrage oplysningerne i behandlingen af sagen, også selvom kommunen ikke har været bekendt med oplysningerne i deres behandling af sagen.

Kommunen er ikke part i klagesagen i klagenævnet. Kommunen er en forvaltningsmyndighed, der kan fastsætte, hvad der skal være ret over for borgeren. Kommunens afgørelse kan påklages til klagenævnet, men kommunen får ikke herved partsstatus. Kommunen skal derfor ikke partshøres.

Nævnet behandler sagen på nævnsmøde. Nævnets medlemmer har alle sagens dokumenter og fagkonsulentens indstilling til sagen til rådighed. Nævnet træffer afgørelse på dette grundlag. Afgørelsen sendes efterfølgende til klager, kommune og eventuelt skoleleder (hvis skolelederen har truffet afgørelse).

Afgørelsen er bindende for kommunen og skolelederen. Det betyder, at kommunen i henhold til god forvaltningsskik skal efterleve klagenævnets afgørelse inden for rimelig tid.

Nedenfor er sagsgangene på klagenævnets forskellige sagsområder gennemgået.

Specialpædagogisk bistand og specialundervisning på førskole- og folkeskoleområdet

I sager om specialundervisning og specialpædagogisk bistand til folkeskoleelever og førskolebørn (regionale tilbud) skal en klage over kommunens afgørelse indgives til kommunen/skolen, inden der er gået fire uger fra afgørelsen er modtaget. Kommunen/skolen har herefter fire uger til at genvurdere afgørelsen.

Hvis kommunen fastholder sin afgørelse, skal kommunen sende klagen og sagens oplysninger til klagenævnets sekretariat. Hvis sekretariatet ikke har modtaget alle relevante oplysninger i sagen, bliver kommunen bedt om at sende de manglende oplysninger.

Når sekretariatet har modtaget oplysningerne, får forældrene oplysningerne i sagen tilsendt med mulighed for at komme med bemærkninger til sagen (partshøring).

En faglig konsulent og en jurist gennemgår sagen, som bliver forelagt for klagenævnet med en indstilling til afgørelse. Klagenævnet behandler herefter sagen på et møde og træffer afgørelse.

Klagenævnets afgørelser gælder for det skoleår, som kommunens afgørelse handler om.

Den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse – STU

En klage om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse skal indgives direkte til klagenævnet. Der er ingen klagefrist i disse sager.

Når klagenævnet modtager en klage, bliver kommunen hørt. Kommunen bliver ved høringen bedt om at sende sagens oplysninger til sekretariatet sammen med en udtalelse, der forholder sig til den unges/partsrepræsentantens konkrete klagepunkter og beskriver kommunens sagsbehandling.

Når sagens oplysninger og udtalelsen er modtaget, undersøger sekretariatet, om alle relevante oplysninger er vedlagt, og om der er behov for at indhente yderligere oplysninger fra kommunen. Når alle relevante dokumenter er på sagen, bliver sagen sendt til den unge/partsrepræsentanten, for at den unge/partsrepræsentanten får mulighed for at kommentere på sagens oplysninger (partshøring).

En faglig konsulent og en jurist gennemgår sagen, som bliver forelagt for klagenævnet med en indstilling til afgørelse. Klagenævnet behandler herefter sagen på et møde og træffer afgørelse.

Specialundervisning for voksne

En klage over en afgørelse om specialundervisning for voksne skal indgives direkte til klagenævnet. Klagen skal indgives senest fire uger efter modtagelsen af kommunens afgørelse.

Når klagenævnet modtager en klage over specialundervisning for voksne, bliver kommunen bedt om en udtalelse og om at sende sagens oplysninger til sekretariatet. Når alle relevante oplysninger er modtaget, bliver de sendt i partshøring hos borgeren.

Når der er partshørt, behandler en jurist sagen og forelægger den for klagenævnets formand, der efter bemyndigelse fra nævnet træffer afgørelse i sagen. Sagen behandles altså ikke på et nævnsmøde.

Klagenævnet kan i sager om specialundervisning for voksne kun tage stilling til retlige spørgsmål, fx om kommunen har anvendt saglige hensyn ved sin skønsudøvelse, og om afgørelsen er begrundet. I sagerne er der alene tale om en juridisk vurdering, og de faglige konsulenter inddrages ikke ved vurderingen.

Klagenævnet kan ikke tage stilling til, om borgeren skal have specialundervisning eller ej, eller om indholdet af tilbuddet kan tilgodese borgeren.

Kapitel 3: Klagesager i 2021

Dette kapitel handler om de sager, der er modtaget og afsluttet i Klagenævnet for Specialundervisning i 2021. Der gives et overblik over antallet af modtagne klager, afsluttede klagesager, realitetsbehandlede klagesager og sagsbehandlingstid.

Kapitel 5 drejer sig om klagesagerne på folkeskoleområdet, og kapitel 6 handler om klagesagerne vedrørende den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU).

MODTAGNE KLAGER

Klagenævnet for Specialundervisning har i 2021 modtaget 354 klager. Det er lidt færre klager end i 2020, hvor klagenævnet modtog 363 klager.

Tabel 3.1 viser, at det er på ungdomsområdet, der er sket et fald af klager, og at dette har været en generel tendens gennem de sidste par år. Klagenævnet har på ungdomsområdet modtaget 13 sager færre end i 2020, svarende til et fald på 18 pct.

På folkeskoleområdet har klagenævnet modtaget 5 klager mere end i 2020 og dermed i samme niveau som sidste år.

På voksenområdet ligger antallet af sager også på niveau med sidste år.

Klagenævnet har i 2021 modtaget én klage på førskoleområdet.

TABEL 3.1 FORDELING AF MODTAGNE KLAGER INDEN FOR KLAGENÆVNETS SAGSOMRÅDER

Klagenævnets sagsområder	2019	2020	2021
Folkeskoleklagesager	297	269	274
Ungdomsklagesager	81	72	59
Voksenklagesager	18	21	20
Førskoleklagesager	0	1	1
I alt	396	363	354

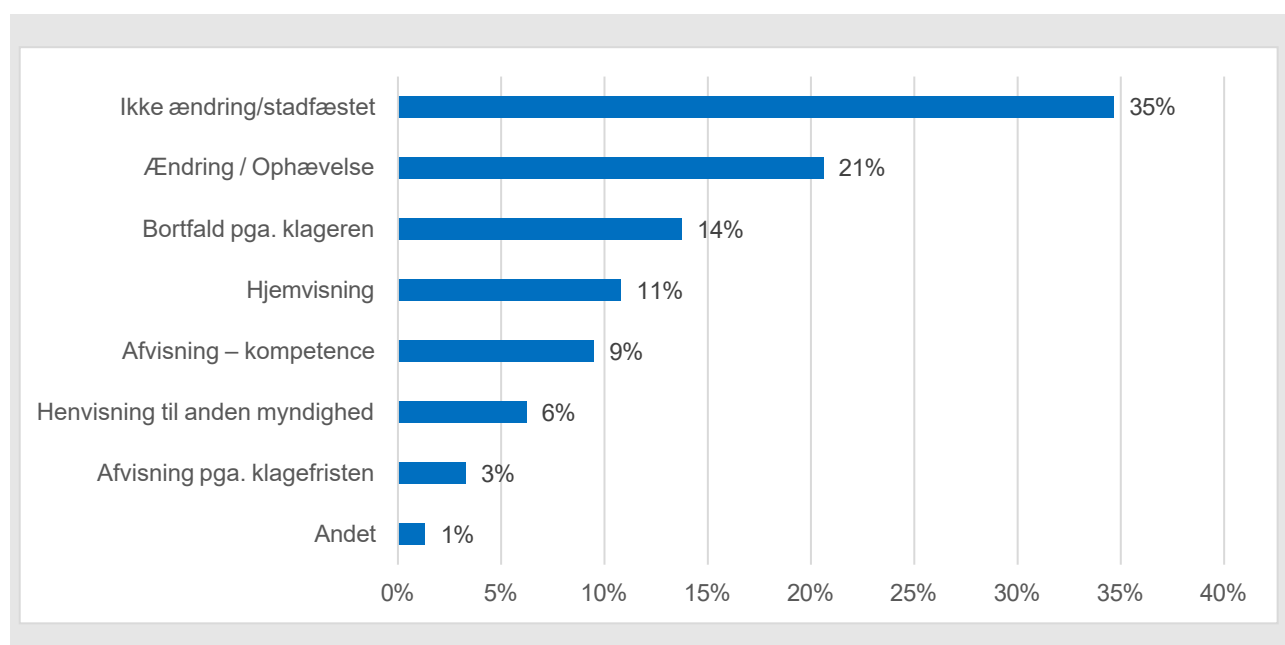
Tabel 3.1 viser, at klagenævnet modtager ganske få førskoleklager. Det er alene de regionale tilbud på førskoleområdet, hvor der er klageadgang til Klagenævnet for Specialundervisning. Klager over kommunale tilbud på førskoleområdet ligger uden for klagenævnets kompetenceområde.

AFSLUTTEDE SAGER

Klagenævnet har i 2021 afsluttet 306 klagesager. Antallet af modtagne og afsluttede sager på et år er ikke det samme, da sager, der er modtaget sidst på året, først bliver afsluttet i det nye år. I 2020 blev der afsluttet 394 sager.

I figur 3.1 ses udfaldet af de afsluttede klagesager. Figuren viser både de sager, der fx er blevet afvist, fordi nævnet ikke har kompetence til at behandle klagen, dem der er blevet henvist til anden myndighed, og de sager, der er blevet realitetsbehandlet og er blevet ændret, stadfæstet eller hjemvist.

FIGUR 3.1 UDFALDET AF ALLE AFSLUTTEDE SAGER I 2021

Ikke ændring/stadfæstet, ændring og hjemvisning.

Se om de realitetsbehandlede sager på side 16 og i kapitlerne 5, 6, 7 og 8.

Bortfald pga. klager

14 pct. af sagerne er afsluttet med "bortfald pga. klager". Det er tilfælde, hvor borgeren har valgt at trække sin klage tilbage. I de fleste tilfælde skyldes det, at borgeren under sagens behandling i klagenævnet har fået det ønskede specialundervisningstilbud eller STU-tilbud i kommunen.

Afvisning – kompetence

Klagenævnet for Specialundervisning har i 2021 afvist ca. 9 pct. af sagerne, da klagenævnet ikke har haft kompetence til at behandle dem.

Klagenævnets kompetence i folkeskolesagerne følger af folkeskolelovens § 51, jf. § 20, stk. 2.

PÅ FOLKESKOLEOMRÅDET KAN DER KLAGES OVER:

- Specialskole (inkl. specialundervisning i interne skoler på dagbehandlings- og anbringelsessteder)
- Specialklasse
- Støtte i mindst 9 undervisningstimer á 60 minutter ugentligt i en almen folkeskoleklasse
- Anden specialpædagogisk bistand (fodnote: Fx undervisning og træning i funktionsområder og arbejdsmetoder, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder samt personlig assistance, der kan hjælpe eleven til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen, jf. specialundervisningsbekendtgørelsen (BEK 693 af 20. juni 2014). fodnote slut).

Klagenævnet afviser at behandle en klage på folkeskoleområdet, når den ikke vedrører en afgørelse om specialundervisning. Klagenævnet kan således ikke behandle klager over afgørelser om fx transport til og fra skole, indplacering på klassetrin og midlertidig enkeltmandsundervisning.

Klagenævnet har heller ikke kompetence til at tage stilling til, om et barn har et behandlingsbehov eller til at behandle sager om det frie skolevalg.

PÅ STU-OMRÅDET KAN DER KLAGES OVER:

- Om den unge tilhører målgruppen
- Den endelige individuelle uddannelsesplan
- Hvor stor en andel af det årlige timetal, der for den enkelte unge skal anvendes til praktiske aktiviteter, herunder praktik
- Den unges anmodning om at afbryde ungdomsuddannelsen
- Om alderskravet kan fraviges i forbindelse med genoptagelse af uddannelsen
- Kommunens afbrydelse af ungdomsuddannelsen
- Indholdet af uddannelsen (fx uddannelsessted)

Klagenævnet afviser at behandle en klage, hvis den ikke vedrører en afgørelse om ovenstående. Fx afvises klager over afgørelser om betaling af transport til uddannelsesstedet og afgørelser om botilbud.

Henvisning til anden myndighed

Sagerne bag de 6 pct. i figur 3.1, hvor klagenævnet henviser til en anden myndighed, dækker over de tilfælde, hvor forældrene i folkeskolesager indsender klagen direkte til klagenævnet.

Det følger af folkeskoleloven, at en klage til klagenævnet skal indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Giver den myndighed, der har truffet afgørelsen, ikke klageren medhold, sender myndigheden sagen videre til klagenævnet.

Forældrene vælger i en række tilfælde at sende klagen direkte til klagenævnet, fordi de ikke kan få en skriftlig afgørelse fra kommunen/skolen.

Når klagenævnet modtager en klage direkte fra forældrene, sendes den tilbage til kommunen/skolen med en anmodning om genvurdering. Sagen bliver herefter afsluttet i klagenævnet. Hvis kommunen derefter har genvurderet sagen og fortsat ikke giver forældrene medhold, sender kommunen sende klagen videre til klagenævnet, som så kan oprette en ny sag og realitetsbehandle klagen.

Afvisning på grund af klagefristen

Klagenævnet har afvist knap 3 pct. af sagerne, fordi klagen er indgivet for sent. I folkeskolesager er klagefristen 4 uger fra dagen, hvor afgørelsen modtages af forældrene. Ved brug af digital post lægger klagenævnet som udgangspunkt til grund, at afgørelsen er kommet frem samme dag, som den er sendt. Klagefristen udløber samme ugedag, som afgørelsen er kommet frem. Det vil sige, at hvis afgørelsen kommer frem en onsdag, udløber klagefristen om onsdagen 4 uger senere.

Hvis en klage ikke er indgivet inden for klagefristen på 4 uger, skal skolen/kommunen straks sende klagen til klagenævnet med angivelse af, at klagefristen ikke er overholdt.

Det er alene klagenævnet, der kan dispensere fra en overskredet klagefrist. Fristen i lovgivningen er absolut, hvilket vil sige, at det som udgangspunkt vil føre til en afvisning af klagen, hvis fristen overskrides. At fristen er absolut betyder også, at kommunen ikke kan give klager en længere klagefrist. Klagenævnet foretager en konkret vurdering af, om der er oplysninger i sagen, der kan begrunde, at klagenævnet alligevel bør behandle sagen på trods af, at klagen er indgivet for sent.

Klager har altid mulighed for at indgive en foreløbig klage inden for klagefristen, som efterfølgende kan uddybes.

Der er ingen klagefrist på STU-området.

REALITETSBEHANDLEDE SAGER

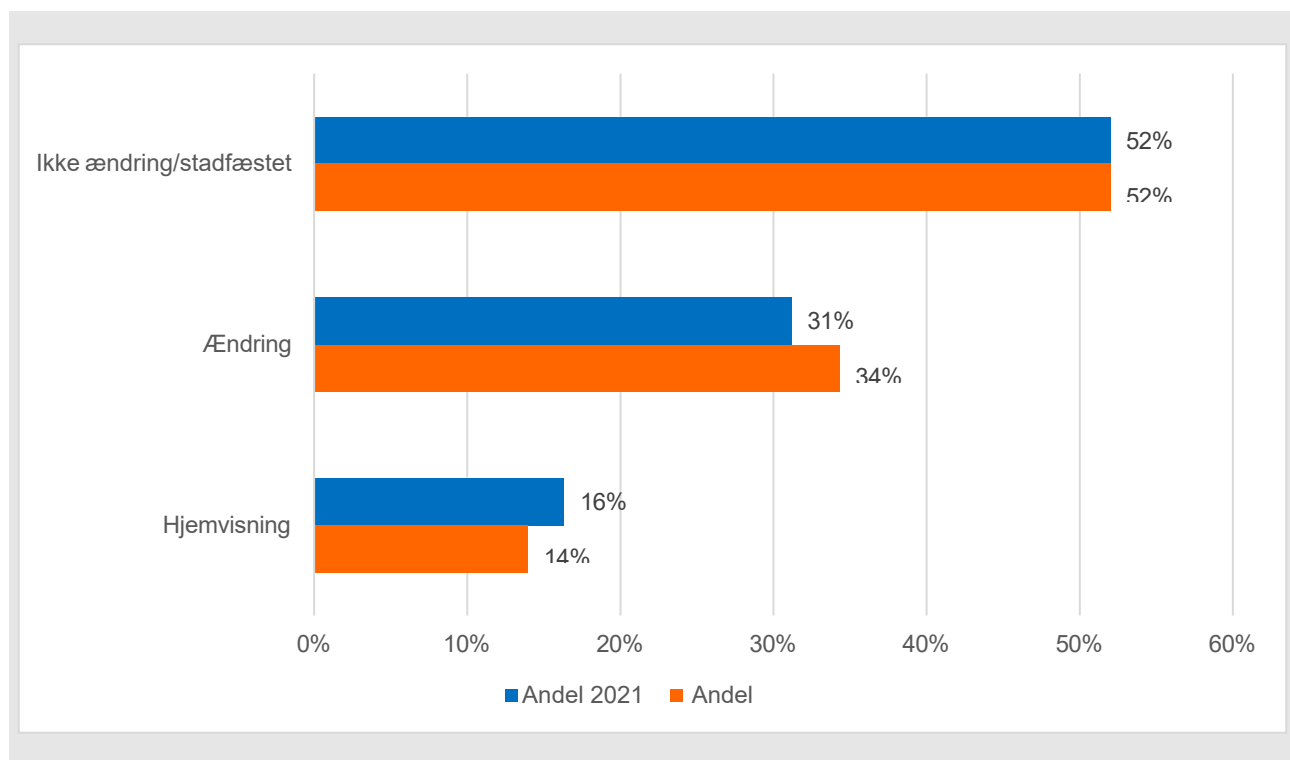
Størstedelen af de afsluttede sager i 2021 er blevet realitetsbehandlet. Se mere om sagsgangen i en klagesag i kapitel 2.

TABEL 3.2 REALITETSBEHANDLEDE SAGER I PERIODEN 2019-2021

Årstal	2019	2020	2021
Antal realitetsbehandlede sager	233	265	202

Af de 306 afsluttede sager har Klagenævnet for Specialundervisning realitetsbehandlet 202 sager i 2021, hvilket svarer til 66 pct. Det er samme niveau som de seneste år.

FIGUR 3.2 UDFALDET AF REALITETSBEHANDLEDE SAGER I 2021 OG 2020

Ændring

Klagenævnet har ændret kommunens afgørelse i ca. 31 pct. af de realitetsbehandlede sager, svarende til 63 sager. Det er et lille fald i forhold til 2020, hvor klagenævnet ændrede ca. 34 pct. af de realitetsbehandlede sager.

Klagenævnet kan kun ændre kommunens afgørelse om et undervisningstilbud i den almindelige folkeskole til et undervisningstilbud i en specialklasse eller på en specialskole, hvis vægtige faglige grunde taler for det (fodnote: Lovbekendtgørelse nr. 1887 af 1. oktober 2021 om folkeskolen § 51 c, stk. 1. fodnote slut).

Klagenævnet kan i øvrigt kun ændre kommunens afgørelse om specialundervisning, hvis nævnet vurderer, at et andet specialundervisningstilbud i klart højere grad imødekommer elevens undervisningsbehov.

Klagenævnet kan ikke henvise en elev til specialklasse på en bestemt skole eller til en bestemt specialskole (fodnote: Lovbekendtgørelse nr. 1887 af 1. oktober 2021 om folkeskolen § 51 c, stk. 2. fodnote slut).

På STU-området er der ikke særlige betingelser i lovgivningen i forhold til, om nævnet kan ændre en kommunes vurdering af, om den unge er i målgruppen. Klagenævnets afgørelser beror på en konkret vurdering af, om den unge vil kunne gennemføre en anden ungdomsuddannelse, eventuelt med støtte. Se også kapital 6 side 51.

I de STU-sager, der handler om valg af uddannelsessted, vurderer klagenævnet, om kommunens valg af STU-uddannelsessted kan imødekomme den unges vanskeligheder, behov

og interesser og de faglige, personlige og sociale mål, der er opstillet for den unges uddannelsesforløb i uddannelsesplanen.

Ikke ændring/stadfæstelse

Klagenævnet har været enig i kommunens afgørelse i ca. 52 pct. af de realitetsbehandlede sager, svarende til 106 sager. Det er på niveau med sidste år.

Hjemvisning

Nogle af de realitetsbehandlede sager behandles som udgangspunkt ikke på nævnsmøder, men afgøres af formanden for klagenævnet efter bemyndigelse fra nævnet (fodnote: Klagenævnet kan bemyndige formanden for klagenævnet til at træffe afgørelse i visse sager, jf. § 9 i forretningsorden for Klagenævnet for Specialundervisning (Bekendtgørelse nr. 998 af 15. september 2014). fodnote sæt). Det er fx sager, hvor sagen skal hjemvises til ny behandling og afgørelse i kommunen, fordi sagen ikke er oplyst tilstrækkeligt til, at nævnet kan vurdere barnets eller den unges behov.

Klagenævnet har i 2021 hjemvist ca. 16 pct. af de realitetsbehandlede sager til fornyet behandling i kommunerne, svarende til 33 sager fordelt på folkeskole-, STU- og voksenområdet. I 2020 hjemviste klagenævnet ca. 14 pct. af de realitetsbehandlede sager.

Kommunen/skolen skal som forvaltningsmyndighed oplyse sagen tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse. Det betyder, at hvis kommunen har truffet afgørelse om specialundervisning eller truffet afgørelse om STU målgruppe eller STU uddannelsessted på et grundlag, der ikke er tilstrækkeligt, kan klagenævnet blive nødt til at sende sagen tilbage til kommunen (hjemvise) så de nødvendige oplysninger kan blive tilvejebragt.

Se mere om hjemvisning grundet manglende oplysninger på folkeskoleområdet i kapitel 4 side 28.

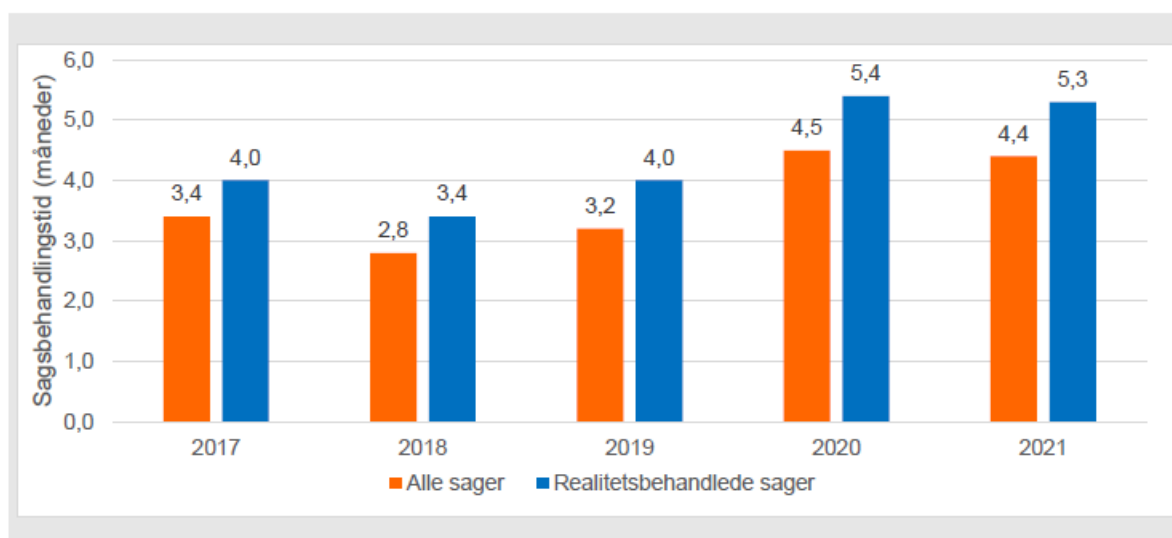
Det kan også være nødvendigt for klagenævnet at hjemvise en sag, hvis kommunen i afgørelsen har fortolket lovgivningen forkert, og det har haft betydning for resultatet. Hvis sagen er tilstrækkeligt oplyst, kan klagenævnet dog tit rette op på en sådan fejl og træffe afgørelse i sagen.

Ved hjemvisning afsluttes sagen i klagenævnet. Kommunens nye behandling af sagen kan der igen klages over.

SAGSBEHANDLINGSTID

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle sager i 2021 var på 4,4 måneder. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de sager, hvor sagerne har været behandlet på et nævnsmøde eller er blevet hjemvist (de realitetsbehandlede sager) var i 2021 på 5,3 måneder.

FIGUR 3.3 SAGSBEHANDLINGSTID I PERIODEN 2017-2021 (ANTAL MÅNEDER)

De realitetsbehandlede sager har en længere sagsbehandlingstid end de sager, der bliver afsluttet med en afvisning på grund af manglende kompetence, overskridelse af klagefristen eller henvisning til anden myndighed. Det skyldes, at sagernes forløb er anderledes, fordi de skal behandles og afgøres på et nævnsmøde. De sager, hvor klagen bliver afvist, fx fordi nævnet ikke har kompetence til at behandle sagen, eller fordi klageren trækker sin klage tilbage, bliver ikke behandlet på nævnsmøde. Se kapitel 2 om klagenævnets virksomhed.

Sagsbehandlingstiden bliver løbende påvirket af antallet af modtagne klager samt af tidspunktet for kommunernes visitation til skoletilbud.

Det påvirker også sagsbehandlingstiden, når der i de enkelte sager mangler oplysninger, eller når sekretariatet må afvente nye oplysninger, som kommunen eller borgeren ønsker indhentet.

Der er i en meget stor andel af sagerne behov for at indhente flere oplysninger fra kommunerne, selv om oplysningerne kunne have været medsendt i forbindelse med oversendelsen af klagen til klagenævnet. Klagenævnet har i 2021 opdateret hjemmesiden med grundig information om de oplysninger, kommunerne skal sørge for at sende med til brug for klagesagsbehandlingen. Se mere her:

[Dokumenter, som kommunen skal sende til Klagenævnet for Specialundervisning – Ankestyrelsen \(ast.dk\)](#)

Det har siden efteråret 2020 været muligt at anvende Ankestyrelsens web-ankeskema, når kommunen skal sende klagesager på folkeskoleområdet til klagenævnet. I web-ankeskemaet bliver den kommunale medarbejder guidet til at vedlægge de akter, der er nødvendige for, at klagenævnet kan behandle den konkrete sag. Brugen af skemaet vil lette arbejdet både i kommunerne og i klagenævnet og derved bidrage til en kortere sagsbehandlingstid.

Klagenævnet opfordrer alle kommuner til at benytte sig af web-ankeskemaet ved oversendelse af klagesager.

Web-ankeskemaet kan findes via virk.dk. Her logges ind via Nem-login med enten nøglefil eller nem-id.

Læs mere om Ankestyrelsens web-ankeskema her:

[Ankestyrelsens web-ankeskema](#)

[Ankestyrelsens web-ankeskema akter](#)

Kapitel 4: Udvalgte emner – folkeskolen

Kapitlet handler om udvalgte emner på folkeskoleområdet fra klagenævnets arbejde i 2021.

I kapitlet bruges eksempler for at vise nogle af de forskellige problematikker, der har været i sagerne. I den sammenhæng er det vigtigt at gøre opmærksom på, at de anvendte eksempler er konstruerede og forenklede. Alle sager bliver individuelt behandlet, og da mange forskellige faktorer i sagerne spiller ind, kan der være forskellige afgørelsesudfald på to sager, der umiddelbart forekommer ens.

FOLKESKOLEOMRÅDET

På folkeskoleområdet har klagenævnet i 2021 valgt at belyse følgende emner nærmere:

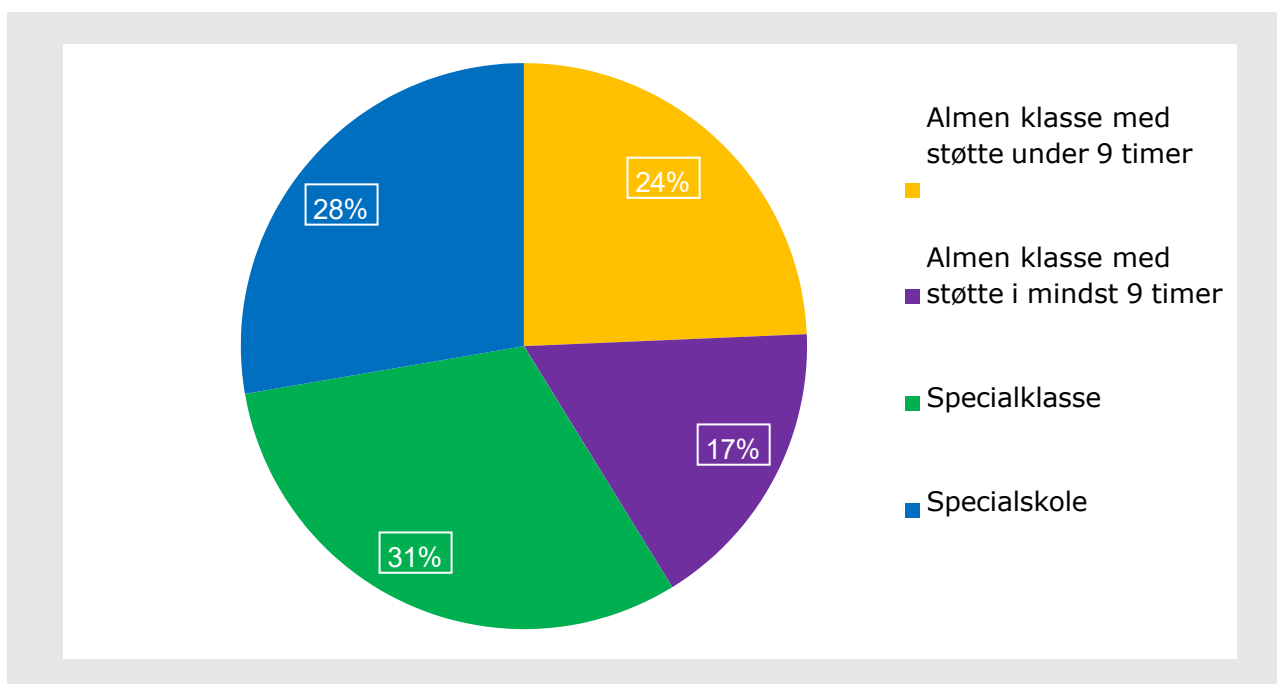
- Kommunernes visitering
- Reduceret skema, og børn, der ikke kommer i skole
- Hjemvisninger
- Fleksible tilbud

Kommunernes visitering

Når klagenævnet behandler en sag, registreres det undervisningstilbud, kommunen eller skolen har visiteret barnet til.

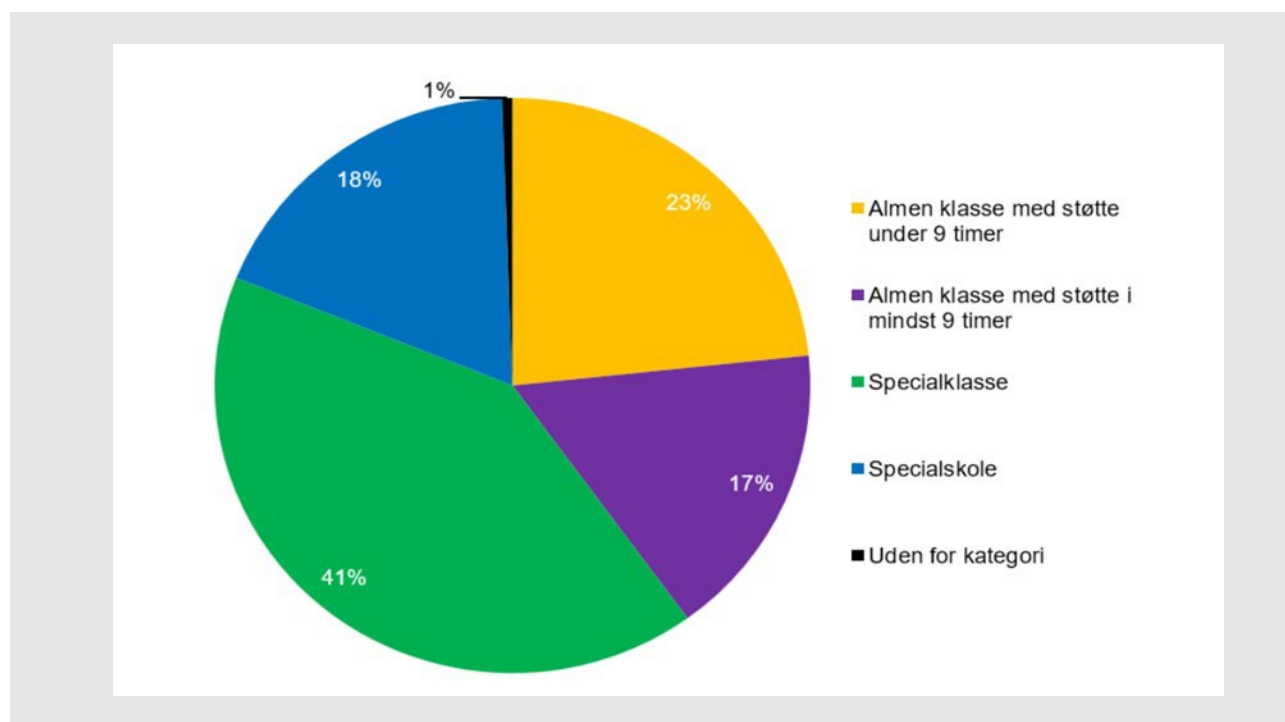
I de 148 realitetsbehandlede folkeskolesager, nævnet har afgjort i 2021, fordeler kommunernes visitering sig på følgende måde:

FIGUR 4.1 KOMMUNERNES VISITERING I 2021

I 2020 så fordelingen ud som vist nedenfor i figur 4.2:

FIGUR 4.2 KOMMUNERNES VISITERING I 2020

I 2021 ligger andelen af sagerne, hvor kommunen har givet afslag på specialundervisning og vurderet, at elevens undervisningsbehov kan tilgodeses inden for rammerne af den almene undervisning på 24 pct. Dette er på omtrent samme niveau som i 2020, hvor kommunerne i 23 pct. af sagerne havde truffet afgørelse om at visitere eleven til almen klasse eventuelt med støtte i mindre end 9 klokke timer ugentligt.

Det samme billede gør sig gældende for andelen af sager, hvor kommunen har visiteret eleven til specialundervisning i form af støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt i den almene klasse. I 2021 er der visiteret til specialundervisning i almen klasse i 17 pct. af sagerne. I 2020 udgjorde det ligeledes 17 pct. af sagerne. Til sammenligning var der i 2019 visiteret til specialundervisning i form af støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt i almenklassen i 28 pct. af sagerne.

Andelen af sager, hvor afgørelserne handler om kommunernes visitation til specialklasse, er faldet i 2021, hvor der er visiteret til specialklasse i 31 pct. af sagerne. Andelen af klagesagerne, hvor kommunerne har visiteret til specialklasse, har ellers de seneste år ligget på omtrent samme niveau.

I 2020 udgjorde andelen 41 pct. af folkeskolesagerne. I 2019 var det 42 pct. og i 2018 ca. 44 pct. af sagerne.

I 2021 ses en stigning i andelen af sager, hvor kommunerne har visiteret til specialskole. Kommunerne har således i 2021 visiteret til specialskole i 28 pct. af sagerne. I 2020 udgjorde visitation til specialskole 18 pct. af sagerne på folkeskoleområdet, mens det i 2019 var 17 pct.

I nogle af de sager klagenævnet modtager, har kommunen visiteret eleven til specialundervisning i intern skole i et dagbehandlingstilbud. Klagenævnet kan ikke tage stilling til dagbehandling, men har kompetence til at træffe afgørelse om undervisningsdelen i et dagbehandlingstilbud.

Reduceret skema og børn, der ikke er i skole

Elever med reduceret skema

Klagenævnet har gennem de seneste år set flere sager, hvor elever grundet manglende trivsel ikke følger den fulde undervisning for klassetrinnet, men har reduceret skoleskema. I nogle sager har eleven haft en fast ugentlig fridag, andre gange har der været faste afkortede skoledage for, at eleven kunne have mere overskud til at deltage i den resterende undervisning. I sagerne ses det, at nedsættelse af undervisningstiden ofte sker på initiativ fra forældrene, men i nogle sager også på skolens initiativ.

Klagenævnet for Specialundervisning ser flere eksempler på, at undervisningstiden nedsættes, eller eleven fritages for undervisning i fag i stedet for, at kommunen eller skolen tilbyder eleven relevant støtte i undervisningen og uden at tilbyde anden undervisning i de timer, hvor eleven er fritaget for et fag.

Det ses i nogle sager, at elevens timetal nedsættes over en længere periode, uden at der er taget stilling til, om specialundervisning vil kunne afhjælpe elevens vanskeligheder og øge elevens deltagelsesmuligheder i undervisningen.

Klagenævnet ser eksempler på nedsættelse af undervisningstiden og fritagelse for fag både for elever, der ikke modtager specialundervisning, og for elever, der modtager specialundervisning.

For elever, der modtager specialundervisning (elever som får støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt, går i specialklasse eller går på specialskole) er det muligt at gøre undtagelse fra undervisningstidens samlede længde efter bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Se regelboksen nedenfor.

Lovboks: Nedsættelse af undervisningstiden

Specialundervisningsbekendtgørelsen (BEK 693 af 20. juni 2014)

§ 12, stk. 3. Undervisningstiden kan med forældrenes tilslutning nedsættes, hvis elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader gennemførelse af fuld undervisning. Lovboks slut.

I 2021 har der, som i de tidligere år, været sager, hvor det fremgår, at undervisningstiden er blevet nedsat, og eleven følger et reduceret skoleskema eller har haft reduceret skema forud for, at eleven helt er holdt op med at komme i skole. I 33 af de i alt 148 behandlede sager på folkeskoleområdet har der været en elev, som har fået nedsat sin undervisningstid og fulgt et reduceret skema. I registreringen af sager, hvor der ses reduceret skema, er der ikke skelnet mellem elever, der ikke modtager specialundervisning, og elever, der modtager specialundervisning.

Af tekniske årsager har det ikke været muligt at registrere sager, hvor der ses reduceret skema i 2020. I 2019 har der i 30 sager været aftalt reduceret skoleskema ud af de i alt 177 behandlede sager på folkeskoleområdet.

Ifølge klagenævnets K-meddelelse nr. 41 kan en skole ikke vælge at nedsætte undervisningstiden for en elev eller fritage en elev for undervisning i fag i stedet for at tilbyde eleven relevant støtte i undervisningen, herunder specialpædagogisk bistand. En nedsættelse af undervisningstiden over en længere periode kan derfor ikke træde i stedet for visitation af eleven til et relevant specialundervisningstilbud.

Læs mere om nedsættelse af undervisningstiden og fritagelse for fag i [K-meddelelse nr. 41](#)

Børn, der ikke er i skole

I 2021 har klagenævnet, som i de tidligere år, behandlet sager, hvor en elev gennem længere tid ikke har været i skole og fortsat ikke er i skole, mens sagen behandles i klagenævnet. Ofte har der gennem en længere periode været stigende fravær. I nogle af sagerne har eleven haft stigende sporadisk fravær forinden det fulde skolefravær, og i flere af sagerne har eleven haft et aftalt reduceret skoleskema i en længere periode forud for, at eleven helt var holdt op med at komme i skole.

I nogle sager ses det, at eleven gennem flere år ikke har kunnet følge den fulde undervisning for klassetrinnet. I enkelte sager ses det, at børn, der helt er holdt op med at komme i skole, har været hjemme og evt. er blevet hjemmeundervist i over et år.

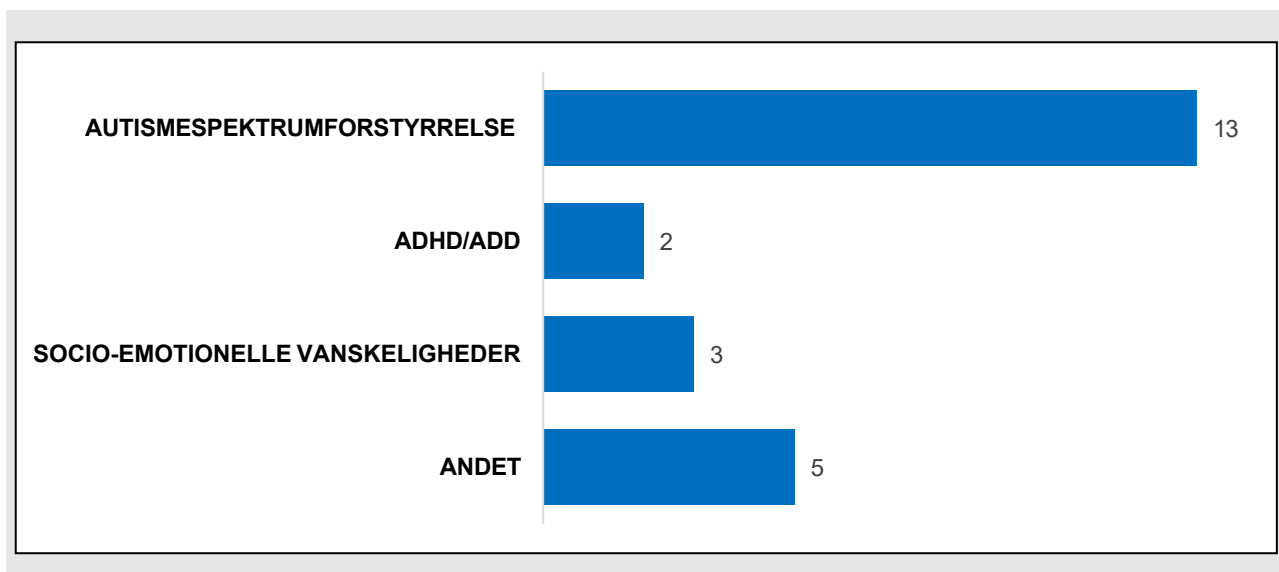
I 2021 har klagenævnet behandlet 23 sager på folkeskoleområdet, hvor barnet ikke var i skole, mens klagenævnet behandlede sagen. Det svarer til ca. 16 pct. af folkeskolesagerne. I 13 af sagerne havde barnet fulgt et reduceret skoleskema forud for, at eleven helt var holdt op med at komme i skole.

I 2020 var det tilfældet i 14 pct. af sagerne på folkeskoleområdet. I 2019 var det på samme niveau, svarende til ca. 15 pct.

Ligesom i 2019 og 2020 har der også i 2021 været en overrepræsentation af elever med en diagnose inden for autismspektret blandt de elever, der ikke var i skole under sagsbehandlingen i klagenævnet. Det har gjort sig gældende i 13 af de 23 behandlede sager.

I fem af sagerne har det været børn med ADHD eller socio-emotionelle vanskeligheder, der ikke har været i skole under klagenævnets sagsbehandling. Kategorien "Andet" indeholder bl.a. børn med generelle indlæringsvanskeligheder og ordblindhed (dysleksi), men også sager, hvor der er en usikkerhed om, hvad barnets vanskeligheder består i.

FIGUR 4.3 IKKE I SKOLE OG HENVISNINGSÅRSAGER

I sager med børn, der ikke er i skole, pointerer nævnet vigtigheden af, at eleven snarest får hjælp til at genoptage sin skolegang, og at den nuværende skole eller det nye undervisningstilbud i samarbejde med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) og familien og eventuelt eleven lægger en plan for opstart og indkøring.

Hvis eleven gennem længere tid har haft reduceret skema, gør nævnet i afgørelsen opmærksom på, at der snarest må laves en plan for, hvordan elevens timetal kan øges med henblik på, at eleven følger et fuldt skema inden for en overskuelig fremtid.

Nævnet har også mulighed for at bemærke, at PPR og skole må følge elevens udvikling tæt, og hvis det ikke lykkes at få eleven på fuldt skema inden for en overskuelig fremtid uden belastningsreaktioner til følge, må elevens undervisningsbehov genvurderes.

I flere af sagerne med børn, der har reduceret skema eller er endt med ikke at komme i skole, ser klagenævnet, at der i skolen har været særlig opmærksomhed på at tilrettelægge undervisning og særlige indsatser for bedst muligt at tilgodese den enkelte elevs vanskeligheder og behov i undervisningen. Ofte arbejdes der ud fra individuelle mål for den enkelte elev med brug af udvidet elevplan eller handleplaner og løbende evaluering.

I nogle af de sager klagenævnet modtager ses det, at eleven profiterer af de iværksatte tiltag, og der beskrives øget trivsel og udvikling samt øgning af de timer, barnet kommer i skole. I andre sager ses det, at de iværksatte tiltag ikke i tilstrækkelig grad har ført til trivsel, udvikling og stabil skolegang.

I sager med elever, der har reduceret skema eller ikke længere kommer i skole, er det yderst relevant, at PPR har været inddraget i forhold til en aktuel beskrivelse af barnets vanskeligheder og en professionel vurdering af barnets samlede undervisningsbehov, herunder hvilke specialpædagogiske tiltag og foranstaltninger, der er nødvendige for, at eleven igen kan komme i skole og følge et fuldt skema.

PPR's inddragelse i sagerne er ligeledes væsentlig, når klagenævnet behandler sagen. I de sager, hvor barnet har et reduceret skema, højt fravær eller slet ikke er i skole, er

klagenævnet i behandlingen af sagerne afhængige af, at PPR har forholdt sig til barnets manglende skolegang og til barnets aktuelle undervisningsbehov.

I de tilfælde, hvor klagenævnet ud fra sagens oplysninger ikke kan få et tydeligt billede af barnets aktuelle vanskeligheder og undervisningsbehov, herunder hvad der ligger til grund for, at barnet ikke har en stabil skolegang på fuldt skema, kan klagenævnet være nødsaget til at hjemvise sagen til fornyet behandling i kommunen.

Hjemvisninger

Når forældre anmoder om specialundervisning til deres barn enten i form af støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt i almenklassen eller undervisning i en specialklasse eller på en specialskole, skal kommunen eller skolen træffe en afgørelse.

Der skal også træffes en afgørelse i forbindelse med revisitation til samme undervisningstilbud, ved ændring af specialundervisningstilbud og ved ophør af specialundervisning.

Kommunen eller skolen skal som forvaltningsmyndighed oplyse sagen tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse.

Tekstboks: Undersøgelsesprincippet

Inden en myndighed kan træffe afgørelse i en sag, skal sagen forberedes. Der skal tilvejebringes det retsgrundlag og de faktiske oplysninger, som er nødvendige for at træffe en rigtig afgørelse. Det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten. Princippet kaldes officialprincippet eller undersøgelsesprincippet. En myndighed må ikke træffe afgørelse på et utilstrækkeligt grundlag.

Undersøgelsesprincippet er ikke generelt lovfæstet i forvaltningsretten, men er udtryk for en almindelig retsgrundsætning, der kun kan fraviges med lovhjemmel. Tekstboks slut.

Hvis en kommune eller skole har truffet afgørelse om specialundervisning på et utilstrækkeligt grundlag, kan klagenævnet hjemvise sagen med henblik på yderligere oplysning og ny afgørelse i kommunen/skolen.

Når klagenævnet skal behandle en sag om specialundervisning, er det ligeledes nødvendigt med et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag, så nævnet kan foretage en vurdering af, hvorvidt barnets undervisningsbehov kan tilgodeses i det undervisningstilbud, kommunen eller skolen har truffet afgørelse om.

Nævnet indhenter ofte yderligere oplysninger i sagerne som fx en aktuel skoleudtalelse, men hvis sagen vurderes ikke at kunne blive oplyst tilstrækkeligt inden for en rimelig tidshorisont, hjemvises sagen til fornyet behandling i kommunen.

I 2021 har nævnet hjemvist 25 sager på folkeskoleområdet. I 2020 hjemviste klagenævnet 28 folkeskolesager. Ligesom i 2020 har det været kendetegnende for disse sager, at der enten ikke har været udarbejdet en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV), den pædagogiske-psykologiske vurdering har været meget mangelfuld, eller den har været flere år gammel.

EKSEMPLER PÅ ÅRSAGER TIL HJEMVISNING

- Ved revisitation til samme eller lignende specialundervisningstilbud er den pædagogiske vurdering ikke opdateret på trods af, at den foreliggende PPV er af ældre dato, og forældre og skole ser, at barnet ikke trives eller udvikler sig i det tilbud, der revisiteres til. Foreliggende PPV viser derfor ikke et aktuelt billede af eleven.
- Eleven har ikke formået at modtage undervisning i tilbuddet på fuldt skema gennem længere tid og kommer i nogle tilfælde slet ikke i skole længere. Kommunen revisiterer til samme tilbud, uden at det kan ses i sagen, at Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) har forholdt sig til barnets manglende skolegang samt barnets aktuelle vanskeligheder og undervisningsbehov.
- Eleven har modtaget specialundervisning i form af støtte i almenklassen gennem flere år. Kommunen træffer afgørelse om at fjerne støtten uden en saglig begrundelse og uden, at der er udarbejdet en opdateret PPV, der redegør for et ændret støttebehov.
- Eleven er blevet udredt i psykiatrien og har fået en diagnose eller er blevet genudredt og har fået en ny diagnose, hvilket oftest giver nye opmærksomhedspunkter og anbefalinger om elevens undervisningsbehov. Ved revisitation foreligger der ikke en opdateret PPV, som tager højde for de nye relevante oplysninger i sagen.

Tekstboks: eksempel

Et eksempel er en elev i 5. klasse med generelle indlæringsvanskeligheder og en opmærksomhedsforstyrrelse. Eleven havde gået i det samme specialundervisningstilbud de seneste fire år. Det var udarbejdet en PPV efter opstart i specialundervisningstilbuddet, men da klagenævnet modtog sagen, var PPV'en tre år gammel, og eleven var siden blevet diagnosticeret med en opmærksomhedsforstyrrelse ved udredning i psykiatrien.

Forældrene ønskede et andet specialundervisningstilbud, da de oplevede, at deres barn ikke udviklede sig tilstrækkeligt, ofte klagede over ondt i maven og ikke var i trivsel.

Skolen oplevede et barn, der var glad i skolen, men delte samtidig forældrenes bekymring over den manglende faglige udvikling trods den målrettede indsats.

Kommunen revisiterede eleven til specialundervisningstilbuddet, uden at der var udarbejdet en opdateret PPV.

Klagenævnet kunne, som sagen var oplyst, ikke foretage en saglig vurdering af, om elevens undervisningsbehov kunne tilgodeses i det tilbud, eleven var revisiteret til. Sagen blev derfor hjemvist. Tekstboks slut.

Den pædagogisk-psykologiske vurdering (PPV) har til formål at belyse elevens kompetencer med henblik på at yde skolen samt eleven og forældrene rådgivning om tilrettelæggelsen af og indholdet i en undervisning, der kan tilgodesse elevens særlige behov og forudsætninger.

Baggrunden for kravet om en PPV er, at sagkyndige skal vurdere elevens behov for særlig støtte. Den pædagogisk-psykologiske vurdering og forslag til foranstaltning giver således et sagligt solidt grundlag for kommunen og skolelederen til at træffe afgørelse om iværksættelse, fortsættelse, ændring eller ophør af specialundervisning og anden specialpædagogiske bistand.

Når en sag hjemvises pga. utilstrækkeligt oplysningsgrundlag - fx hvis en PPV er af ældre dato - betyder det, at sagen hjemvises til ny behandling, og at kommunen dermed skal afgøre sagen på ny. Kommunen skal, inden den afgør sagen, udarbejde en PPV, der skal indeholde en aktuel beskrivelse af elevens funktionsniveau/vanskeligheder og samlede behov i skoledagen.

Reglerne om henvisning til specialundervisning på baggrund af en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV) fremgår af folkeskoleloven og specialundervisningsbekendtgørelsen.

Lovboks

Folkeskoleloven (LBK nr. 1887 af 1. oktober 2021)

§ 12, stk. 2. Henvisning til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed.

Specialundervisningsbekendtgørelsen (BEK nr. 693 af 20. juni 2014)

§ 7, stk. 1. Skolens leder følger udviklingen hos elever, der modtager specialpædagogisk bistand.

Der skal mindst én gang om året tages stilling til, om den specialpædagogiske bistand til den pågældende elev skal fortsætte, ændres eller ophøre.

§ 7, stk. 3. Beslutningerne efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en pædagogisk-psykologisk vurdering og efter samråd med eleven og forældrene. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed. Lovboks slut.

Den pædagogiske-psykologiske vurdering bør indeholde en aktuel og grundig beskrivelse af elevens ressourcer og vanskeligheder samt en beskrivelse af elevens særlige behov og udfordringer ved skolegang og undervisning.

PPV'en bør forholde sig til de faglige vurderinger og beskrivelser, som er på sagen fra eksempelvis psykiatrien samt inddrage skole, lærere og forældres udsagn. Under hensyn til alder bør elevens synspunkter også inddrages. Relevante fagpersoner som fx læsevejleder bør ligeledes inddrages ved udarbejdelsen, så det kan sikres, at det samlede billede af elevens vanskeligheder og behov bliver beskrevet.

Endelig bør PPV'en beskrive de tiltag og indsatser, der har været iværksat i undervisningstilbuddet, og komme med en vurdering af, hvad elevens undervisningsbehov er fremadrettet, og hvordan man kan sikre elevens faglige, personlige og sociale udvikling og trivsel.

Forældrene og eleven kan anmode om en pædagogisk-psykologisk vurdering i de tilfælde, hvor de mener, at der bør iværksættes specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. Forældrene kan rette henvendelse til skolelederen, den kommunale skoleforvaltning eller til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Hvis forældrene ønsker støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt eller henvisning til specialklasse/specialscole og i den forbindelse anmoder om en pædagogisk-psykologisk vurdering, skal kommunen udarbejde en sådan. Vurderingens omfang og indhold kan tilpasses den konkrete elevs behov og situation.

Se også [K-meddelelse nr. 37](#) om kravet om en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Fleksible tilbud

Klagenævnet for Specialundervisning har i 2021 set en tendens til, at flere kommuner på forskellig vis arbejder på at finde mere fleksible løsninger, som giver mulighed for at etablere et særligt undervisningstilbud tæt på det almene miljø, men uden for den kategorisering af specialundervisningstilbud, som er beskrevet i folkeskoleloven. Klagenævnet har således set eksempler på, at eleven er visiteret til specialundervisning i form af støtte i mindst 9 timer i almenklassen, men hvor undervisningen er tilrettelagt i et særligt undervisningstilbud uden for almenklassen og dermed mere har karakter af en specialklasse.

Det fremgår af folkeskolelovens § 3, stk. 2, at børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, skal tilbydes specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialklasser og specialskoler eller som støtte i den almindelige klasse i mindst 9 undervisningstimer ugentlig.

Efter folkeskolelovgivningen skal elever, der gives specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, således være knyttet til enten en almindelig klasse eller en specialklasse, som kan være placeret på en almindelig folkeskole eller på en specialskole.

Det følger endvidere af folkeskoleloven, at elever undervises i en klasse, og at det skal tilstræbes, at den enkelte klasse kan bevares samlet på de følgende klassestrin i grundskolen.

Lovboks: Specialundervisningsbekendtgørelsen (BEK nr. 693 af 20. juni 2014)

§ 9. Specialpædagogisk bistand kan gives på følgende måder:

- 1) Eleven bevarer tilhørsforholdet til den almindelige klasse og deltager i den almindelige undervisning.
- 2) Elevens tilhørsforhold til den almindelige klasse ophører, idet hele undervisningen gives i en specialklasse, der er placeret på en almindelig folkeskole, på en specialskole eller på et regionalt undervisningstilbud.
- 3) Eleven har et tilhørsforhold til en specialklasse, men modtager også undervisning i en almindelig klasse. Lovboks slut.

Undervisning af elever på et lille hold – på fuld tid eller i den overvejende del af undervisningstiden – er ikke i overensstemmelse med principperne om klassesdannelse og efter omstændighederne også i strid med reglerne om holddannelse, med mindre tilbuddet er kategoriseret som en specialklasse.

Når en skole/kommune træffer afgørelse om at tildele en elev specialundervisning i form af støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt og tilrettelægger den overvejende del af undervisningen på et lille hold vil det således være i strid med principperne om klassesdannelse og også i strid med reglerne om holddannelse.

Tekstboks: eksempel

Et eksempel er en elev i 8. klasse med generelle indlæringsvanskeligheder og ordblindhed. Eleven havde store faglige problemer i alle fag og havde vanskeligt ved at modtage beskeder, huske tidligere indlært viden og arbejde selvstændigt ved opgaveløsning. Eleven havde behov for tæt støtte i alle indlæringsituationer og guidning i sociale sammenhænge.

Eleven havde stort set alle sine timer på et lille hold afskåret fra almenklassen. Eleven var tilknyttet sin almenklasse i ganske få timer om ugen. På det lille hold var undervisningen og skoledagen tilrettelagt med en høj grad af struktur, forudsigelighed og brug af visualisering samt mulighed for tæt voksenkontakt. Undervisningsmaterialet var individuelt tilrettelagt, og der blev arbejdet indgående med elevernes sociale og personlige færdigheder.

Skolen havde truffet afgørelse om at tildele eleven specialundervisning i form af støtte i 28 undervisningstimer ugentligt. Skolen begrundede afgørelsen med, at eleven fortsat ville modtage størstedelen af sin undervisning på det lille hold.

Forældrene klagede, da de ønskede, at deres barn blev visiteret til et mere specialiseret tilbud.

Klagenævnet ændrede skolens afgørelse. Nævnet vurderede, at specialundervisning i form af støtte i 28 undervisningstimer ugentligt ikke i tilstrækkelig grad kunne imødekomme elevens undervisningsbehov.

Nævnet vurderede, at eleven havde behov for at indgå i et specialundervisningstilbud i form af en specialklasse målrettet børn med generelle indlæringsvanskeligheder og med kompetencer til at imødekomme elevens ordblindvanskeligheder. Det var nævnets vurdering, at eleven havde behov for at være i et specialundervisningstilbud, hvor undervisningen kunne tilrettelægges individuelt i forhold til at imødekomme elevens vanskeligheder og behov, og hvor eleven kunne modtage kontinuerlig støtte gennem hele skoledagen.

Nævnet tog ved afgørelsen stilling til, hvorvidt eleven kunne tilgodeses med den tildelte støtte i almenklassen under forudsætning af, at reglerne om holddannelse mv. blev overholdt. Det var ikke tilfældet, da elevens undervisningsbehov tydeligt fordrede specialundervisning svarende til specialklasse i hele undervisningstiden.

Det forhold, at tilbuddet i flere henseender kunne minde om en specialklasse, kunne ikke føre til en stadfæstelse af kommunens tilbud, da der var truffet afgørelse om tildeling af støttetimer i almenklassen samtidig med, at eleven modtog stort set al sin undervisning på det lille hold, hvilket ikke var i overensstemmelse med reglerne om holddannelse og princippet om klassesdannelse.

Et andet eksempel er en elev i 3. klasse med en autismespektrumforstyrrelse. Eleven var følsom over for sanseindtryk og havde svært ved uforberedte situationer og ændringer. Eleven kunne have kraftige følelsesudbrud ved frustration med udadreagerende adfærd. Eleven havde igennem en længere periode ikke været i trivsel, haft svært ved at deltage i undervisningen i sin klasse og haft højt fravær. Eleven havde som følge heraf været i et lille undervisningstilbud på skolen i det forgangne år.

Efter en kort periode med positiv udvikling var eleven igen kommet i mistrivsel i det lille undervisningstilbud på skolen. Skolen havde i vid udstrækning forsøgt at imødekomme elevens behov for autismpædagogik. På trods af iværksatte tiltag kunne der dog ikke ses en bedring i

elevens trivsel og skolefremmøde. Da klagenævnet behandlede sagen, havde eleven det seneste halve år fulgt et markant reduceret skema og modtaget en-til-en undervisning, når eleven var i skole. Eleven følte sig ensom og var nederlagspræget. Eleven ønskede at gå i skole, men gav samtidig udtryk for, at der var alt for svært at være sammen med så mange andre børn.

Skolen traf afgørelse om tildeling af specialundervisning i form af støtte i samtlige undervisningstimer. Eleven blev tilbudt undervisning på et lille hold bestående af tre børn i et mindre lokale i tilknytning til det lille undervisningstilbud på almenkolen. Det var hensigten, at børnene på det lille hold med tiden kunne indgå med de andre børn i det lille undervisningstilbud og på sigt kunne inkluderes i almenklassen.

Forældrene klagede over skolens afgørelse, da de ønskede deres barn visiteret til en specialklasse målrettet børn med en autismespektrumforstyrrelse.

Nævnet ændrede skolens afgørelse. Nævnet vurderede, at det ikke i tilstrækkelig grad ville være muligt at sikre, at rammerne og den pædagogiske indsats ville være kontinuerlig og tilstrækkelig i forhold til elevens vanskeligheder og behov med tildeling af støttetimer og skiftende undervisning på det lille hold, i det lille undervisningstilbud og i almenklassen.

Det var nævnets vurdering, at eleven havde behov for at indgå i et specialundervisningstilbud med særlig viden, kompetencer og erfaring i forhold til elever med autismespektrumforstyrrelse, hvor elevens behov for et mindre og trygt læringsmiljø med høj grad af struktur, særligt tilrettelagt undervisning og tæt guidning i faglige og sociale sammenhænge kunne imødekommes.

Nævnet tog ved afgørelsen stilling til, hvorvidt elevens undervisningsbehov kunne tilgodeses med den tildelte støtte i almenklassen under forudsætning af, at reglerne og holddannelse mv. blev overholdt.

Det forhold, at tilbuddet i flere henseender kunne minde om en specialklasse, kunne ikke føre til en stadfæstelse af kommunens tilbud, da der var truffet afgørelse om tildeling af støttetimer i almenklassen samtidig med, at eleven modtog al sin undervisning på et lille hold, hvilket ikke var i overensstemmelse med reglerne om holddannelse og princippet om klassedannelse. Tekstboks slut.

Reglerne om holddannelse

Det følger af folkeskolelovens § 25 og § 25a, at elever undervises i en klasse, og at det skal tilstræbes, at den enkelte klasse kan bevares samlet på de følgende klassetrin i grundskolen. Klassen og klassefællesskabet (i betydningen af en fast afgrænset gruppe af elever) skal udgøre en fast base for elevernes undervisning og trivsel.

Eleverne i en klasse undervises samlet, når klassens elever arbejder under fælles ledelse frem mod fælles undervisningsmål. Der er mulighed for at organisere undervisningen i hold inden for den enkelte klasse eller på tværs af klasser og klassetrin under visse betingelser og i et nærmere afgrænset omfang.

Ved anvendelse af holddannelse er det vigtigt, at eleverne i sådanne hold oplever stamklassen som det sociale og faglige fundament, og at der er sammenhæng med undervisningen i stamklassen.

Eleverne på 0.-3. klassetrin skal undervises i deres klasse i mindst halvdelen af undervisningstiden i folkeskolens fag og obligatoriske emner.

Eleverne på 4.-10. klassetrin skal i væsentligt omfang undervises i fag og emner med udgangspunkt i klassen.

Holddannelse i børnehaveklassen og på 1.-6. klassetrin, som foretages på baggrund af en løbende evaluering, kan tidligst ske efter skoleårets begyndelse og kun omfatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun ske for kortere kurser.

Holddannelse på 7.-10. klassetrin, som foretages på baggrund af en løbende evaluering, kan ikke fastlægges på forhånd for et helt skoleår ad gangen.

Tekstboks: eksempel

Et eksempel er en elev i 0. klasse, som inden for det sidste år var diagnosticeret med en autismspektrumforstyrrelse. Eleven havde gået i en almindelig børnehave, men var det sidste halve år af sin børnehavetid blevet tildelt 15 timers støtte i børnehaven. Eleven ville gerne deltage i aktiviteter og leg med de andre børn, men havde vanskeligheder i forhold til sprog og kommunikation og havde brug for støtte til at indgå i det sociale samspil. Eleven var meget interesseret i førskoleaktiviteter og kunne koncentrere sig og blive i en aktivitet ved konkrete opgaver.

Kommunen havde truffet afgørelse om specialundervisning i form af støtte i almenklassen og havde tildelt støtte i 25 undervisningstimer om ugen. Det konkrete undervisningstilbud til eleven/tilrettelæggelsen af de tildelte støttetimer var undervisning på et lille hold med fem andre elever i samtlige timer. Undervisningen ville foregå parallelt med undervisningen i stamklassen, og hvis det med tiden vurderedes relevant, kunne eleven deltage i stamklassen i udvalgte sammenhænge.

Forældrene klagede, da de ønskede, at deres barn blev visiteret til en specialskole.

Klagenævnet stadfæstede (ændrede ikke) kommunens afgørelse. Nævnet vurderede, at elevens undervisningsbehov kunne imødekommes med den tildelte støtte i almenklassen. Nævnet vurderede, at der med de tildelte støttetimer var mulighed for at arbejde målrettet med elevens sproglige og sociale udvikling samt faglige læring i den lille gruppe og i stamklassen med støtte.

Nævnet gjorde i afgørelsen samtidig kommunen opmærksom på, at der i folkeskoleloven er fastsat regler om klassesdannelse og holddannelse, og at organiseringen af undervisningen i hold inden for den enkelte klasse eller på tværs af klasser og klassetrin er undergivet visse betingelser og begrænsninger. Det var således nævnets vurdering, at elevens undervisningsbehov kunne tilgodeses med den tildelte støtte i almenklassen – også når reglerne om holddannelse mv. blev overholdt. Tekstboks slut.

Der er ikke selvstændig klageadgang til klagenævnet for så vidt angår skoleleders beslutninger om holddannelse efter folkeskolelovens § 25 a.

Se [K-meddelelse nr. 47](#) om brugen af fleksible tilbud i folkeskolen.

Kapitel 5: Klager på folkeskoleområdet

Dette kapitel drejer sig om klager på folkeskoleområdet.

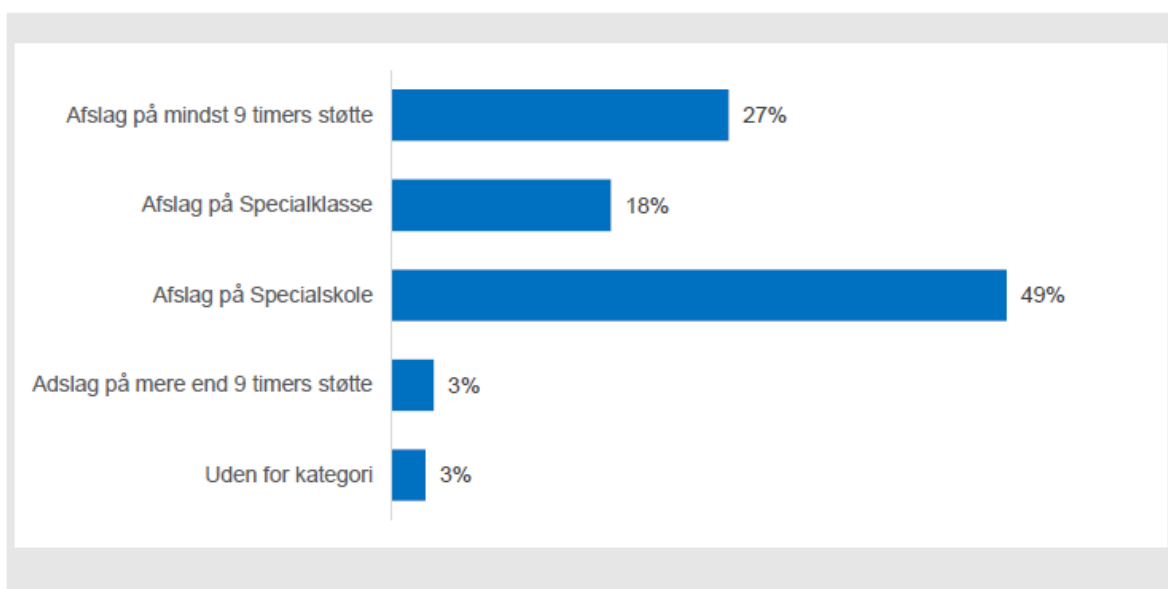
Klagenævnet kan behandle og træffe afgørelse i klager over afgørelser fra kommunen/skolen om afslag på eller tilbud om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand for elever i folkeskolen. Det gælder elever, der har behov for undervisning i specialskoler og specialklasser og elever med behov for støtte i mindst 9 undervisningstimer á 60 minutter ugentligt (svarende til 12 lektioner).

KLAGEÅRSAGER

I 2021 har klagenævnet modtaget 274 klager på folkeskoleområdet. Det er en lille stigning i forhold til 2020, hvor klagenævnet modtog 269 klager.

Når klagenævnet behandler, afgør og afslutter en sag, bliver årsagen til klagen registreret. Nedenstående tabel giver et billede af, hvad klageårsagen på de afgjorte sager i 2021 har været.

FIGUR 5.1 KLAGEÅRSAGER PÅ FOLKESKOLEOMRÅDET 2021

I ca. 49 pct. af de behandlede folkeskolesager har forældre fået afslag fra kommunen på ønsket om et undervisningstilbud på en specialskole. Se figuren ovenfor. Det er en lille stigning i forhold til 2020, hvor det var på ca. 43 pct.

Den næststørste kategori i figuren oven for handler om afslag på specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i form af støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt i en almindelig klasse. I 27 pct. af de behandlede folkeskolesager i 2020 har dette været klageårsagen. I 2020 var dette tal på 26 pct.

I ca. 18 pct. af de behandlede folkeskolesager har forældrene fået afslag på undervisningstilbud i en specialklasse. Det er et lille fald i forhold til 2020, hvor det var ca. 24 pct.

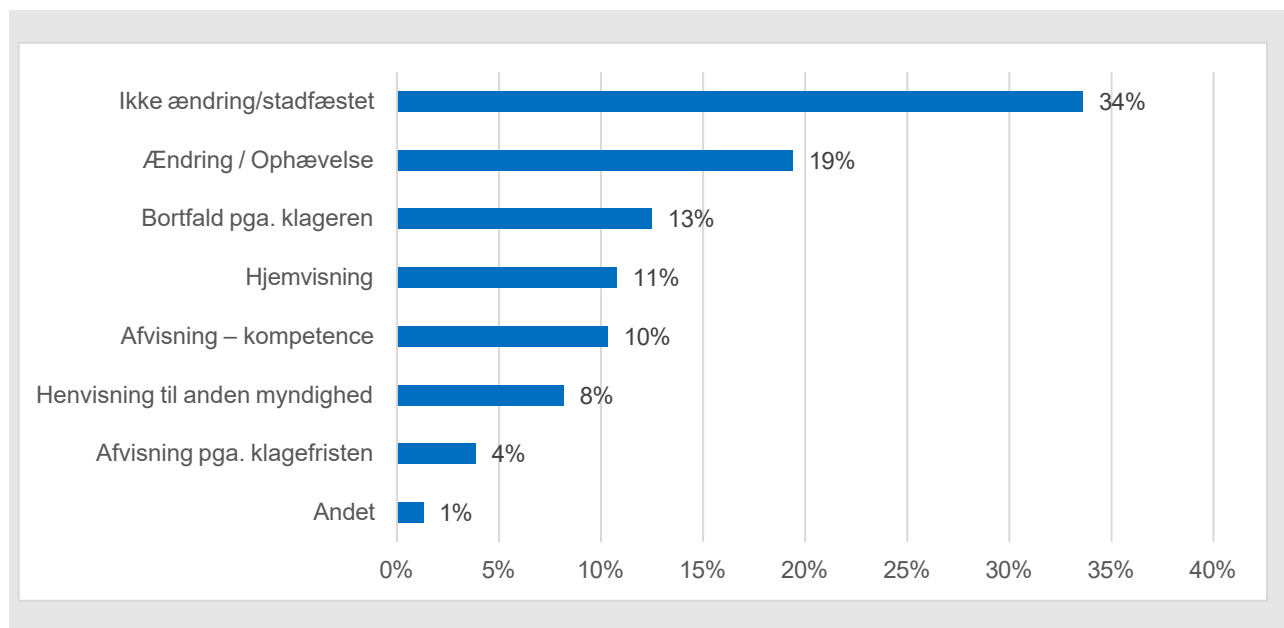
Ca. 3 pct. af klagerne har handlet om afslag på mere end 9 timers støtte. Afslag på mere end 9 timers støtte vedrører sager, hvor kommunen har givet eleven støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt og samtidig givet afslag på en ansøgning om støtte i mere end 9 undervisningstimer ugentligt, fx hvor forældrene har ønsket støtte i mindst 14 undervisningstimer ugentligt.

Antallet af sager, der efter behandling i klagenævnet registreres som "uden for kategori" er med 3 pct. på samme niveau som i 2020. I denne kategori placeres sager med særlige emner, der ikke kan indeholdes i de øvrige kategorier.

AFSLUTTEDE FOLKESKOLESAGER

Folkeskolesager er det største sagsområde i Klagenævnet for Specialundervisning. I 2021 er der afsluttet 232 sager på folkeskoleområdet. Det er en fald i forhold til 2020, hvor der blev afsluttet 282 sager.

FIGUR 5.2 UDFALDET AF ALLE AFSLUTTEDE FOLKESKOLESAGER I 2021

Ovenstående figur viser fordelingen af udfaldene på de afsluttede sager på folkeskoleområdet i 2021. Figuren viser generelt samme billede som i 2020.

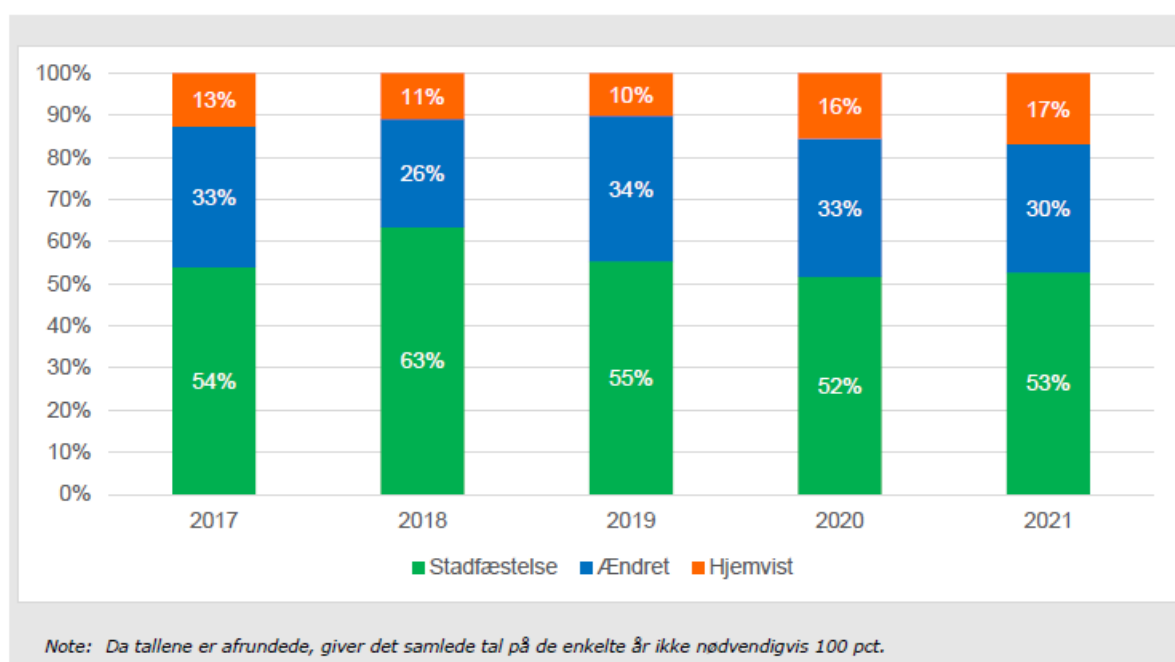
Se mere om, hvad kategorierne dækker over i kapitel 3, s. 13.

REALITETSBEHANDLEDE FOLKESKOLESAGER

Størstedelen af de afsluttede sager på folkeskoleområdet er blevet realitetsbehandlet i klagenævnet. Af de 232 afsluttede sager på folkeskoleområdet er 148 af sagerne blevet realitetsbehandlet i klagenævnet. Det svarer til ca. 64 pct. af sagerne

I figuren nedenfor ses det, hvordan udfaldet af de realitetsbehandlede sager har fordelt sig siden 2017.

FIGUR 5.3 UDFALDET AF DE REALITETSBEHANDLEDE FOLKESKOLESAGER I 2017-2021

Klagenævnet har i 2021 været enig i kommunens afgørelse i 78 af de realitetsbehandlede sager på folkeskoleområdet, svarende til ca. 53 pct. Det er på samme niveau som i 2020, hvor det var ca. 52 pct.

I 2021 har nævnet ændret kommunens afgørelse i 45 sager, svarende til ca. 30 pct. af de behandlede sager. Det er et lille fald i forhold til 2020, hvor tallet var ca. 33 pct.

Den procentvise andel af hjemvisninger ud af de samlede realitetsbehandlede sager er i 2021 på ca. 17, svarende til 25 sager. I 2020 var tallet ca. 16 pct., svarende til 28 sager.

Ovenstående figur er et forenklet billede af de behandlede sagers udfald. Samtlige behandlede sager på folkeskoleområdet uanset klageårsagen indgår således. I boksen nedenfor er der redegjort for, hvor mange procent af sagerne nævnet har ændret, fordelt efter klageårsag.

KLAGEÅRSAG I ÆNDREDE SAGER

- I klager over kommunens afslag på støtte i mindst 9 ugentlige undervisningstimer i den almindelige klasse har klagenævnet ændret 17 sager, svarende til ca. 38 pct. af de ændrede sager.

- I klager over kommunens afslag på støtte i mere end 9 ugentlige undervisningstimer i den almindelige klasse har klagenævnet ændret 2 sager, svarende til ca. 4 pct. af de ændrede sager.
- I klager over kommunens afslag på specialklasse har klagenævnet ændret 12 sager, svarende til ca. 27 pct. af de ændrede sager.
- I klager over kommunens afslag på specialskole har klagenævnet ændret 14 sager, svarende til ca. 31 pct. af de ændrede sager.

HENVISNINGSÅRSAGER

I de realitetsbehandlede sager registrerer klagenævnet ved en sags afslutning den primære årsag til henvisningen til specialundervisning, hvis det fremgår tydeligt af oplysningerne i sagen.

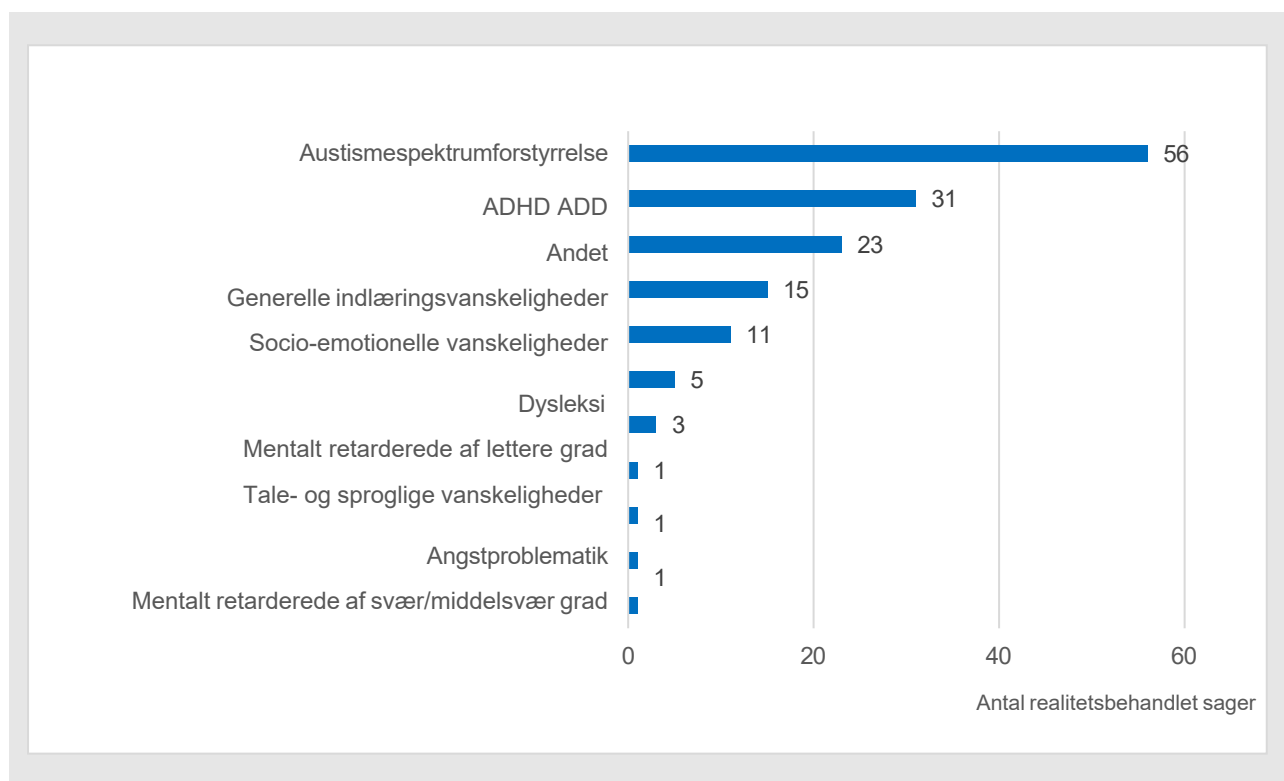
Det forhold, at der som henvisningsårsag er anført, at barnet har fået stillet en diagnose, er ikke ensbetydende med, at barnet har behov for og skal henvises til et specialundervisningstilbud. Klagenævnet forholder sig til barnets samlede vanskeligheder og undervisningsmæssige behov og ikke kun selve henvisningsårsagen.

Når en sag afgøres i klagenævnet, bliver der foretaget en individuel, helhedsorienteret vurdering af barnets samlede vanskeligheder og undervisningsmæssige behov i forhold til det undervisningstilbud, kommunen/skolen har henvist til.

I nedenstående figur er de 148 behandlede sager på folkeskoleområdet kategoriseret efter den primære henvisningsårsag.

I de fleste af sagerne, 56 sager ud af de 148 behandlede folkeskolesager, svarende til ca. 38 pct., har henvisningsårsagen været kategoriseret som autismespektrumforstyrrelse.

FIGUR 5.4 PRIMÆRE HENVISNINGSÅRSAGER PÅ FOLKESKOLEOMRÅDET I 2021

Andre ofte brugte henvisningsårsager er, at eleven har ADHD/ADD eller generelle indlæringsvanskeligheder. Disse henvisningsårsager har udgjort henholdsvis ca. 21 og ca. 10 pct. af sagerne.

I 23 af klagenævnets folkeskolesager, svarende til ca. 15 pct., er henvisningsårsagen registreret under kategorien "Andet". Det er sager, hvor det ikke fremgår tydeligt af sagens oplysninger, hvad der er barnets primære vanskelighed. I denne kategori kommer også sager med børn, der har sjældne sygdomme, eller vanskeligheder, der sjældent forekommer i klagenævnets sager.

Der er sket et fald i ordblindhed (dysleksi) som primær henvisningsårsag. I 2021 har det gjort sig gældende for 5 sager, svarende til ca. 3 pct. I 2020 var ordblindhed den primære henvisningsårsag i ca. 7 pct. af sagerne.

Kapitel 6: Klager og udvalgte emner på ungdomsområdet (STU)

Det er kommunen, der træffer afgørelse om tilbud om en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Kommunens afgørelse om afslag på en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, afslag på et specifikt uddannelsessted eller om indholdet af den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse kan indbringes for klagenævnet.

STU-lovens formål er at give unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse eventuelt med støtte, en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, hvor den unge opnår sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt samt eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse (fodnote: Lovbekendtgørelse nr. 610 af 28. maj 2019 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov § 1. fodnote slut).

KLAGEÅRSAGER

Klagenævnet har i 2021 modtaget 59 klager om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU). Det er et fald i forhold til 2020, hvor der blev modtaget 72 klager.

Når klagenævnet behandler, afgør og afslutter en sag, bliver årsagen til klagen registreret.

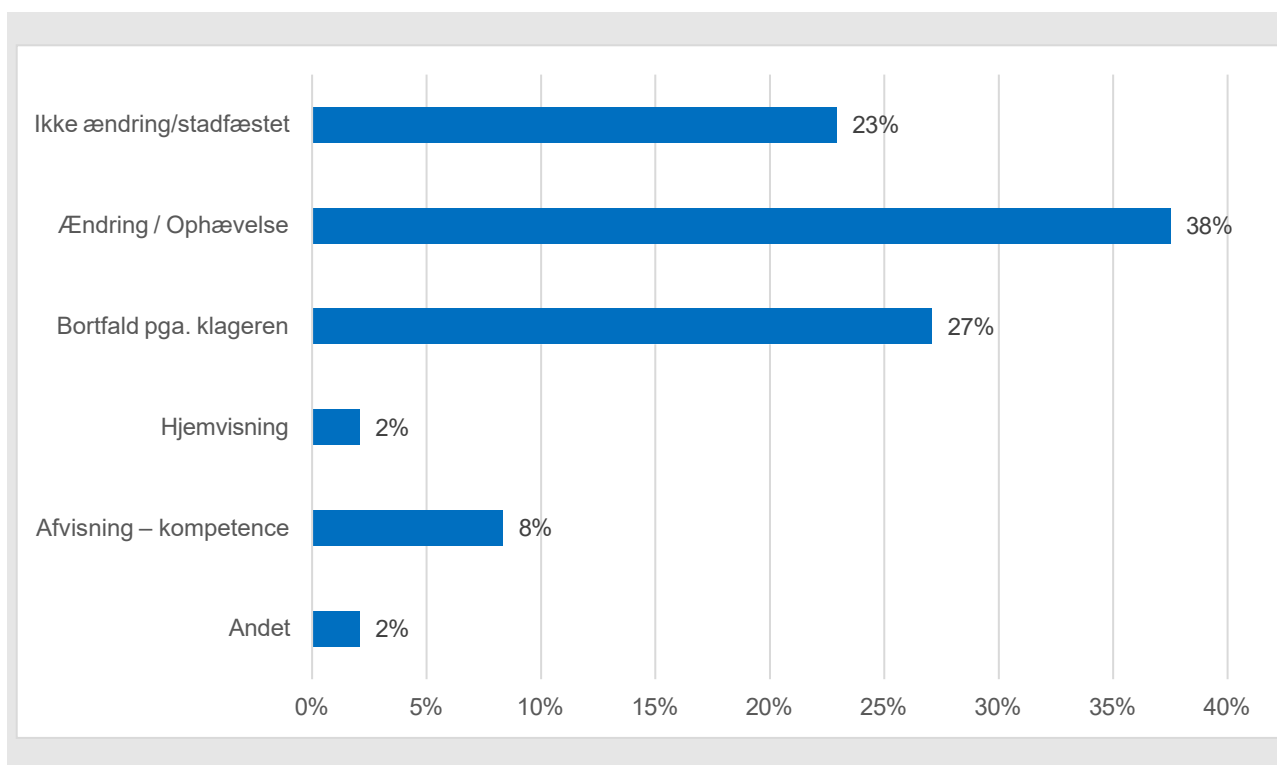
Der er hovedsageligt to klageårsager, der gør sig gældende på STU-området. Størstedelen af klageårsagerne handler om målgruppevurderinger, hvor kommunen har vurderet, at den unge ikke er i målgruppen til en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

Den anden klageårsag er, at den unge ønsker at gennemføre sin STU på et andet uddannelsessted, end det kommunen har tilbudt.

AFSLUTTEDE STU SAGER

Klagenævnet har i 2021 afsluttet 48 sager på STU-området. I figur 6.1. kan udfaldet af alle afsluttede sager på STU-området ses.

FIGUR 6.1 UDFALDET AF ALLE AFSLUTTEDE STU SAGER I 2021

Som det ses i figuren er ca. 27 pct., svarende til 13 sager, bortfaldet. Det er sager, der bliver afsluttet som følge af, at den unge/partsrepræsentanten har valgt at trække klagen tilbage, før nævnet når at behandle sagen. Det kan bl.a. skyldes, at der efter, at klagenævnet har modtaget klagen, er opnået enighed mellem den unge/partsrepræsentanten og kommunen om et undervisningstilbud.

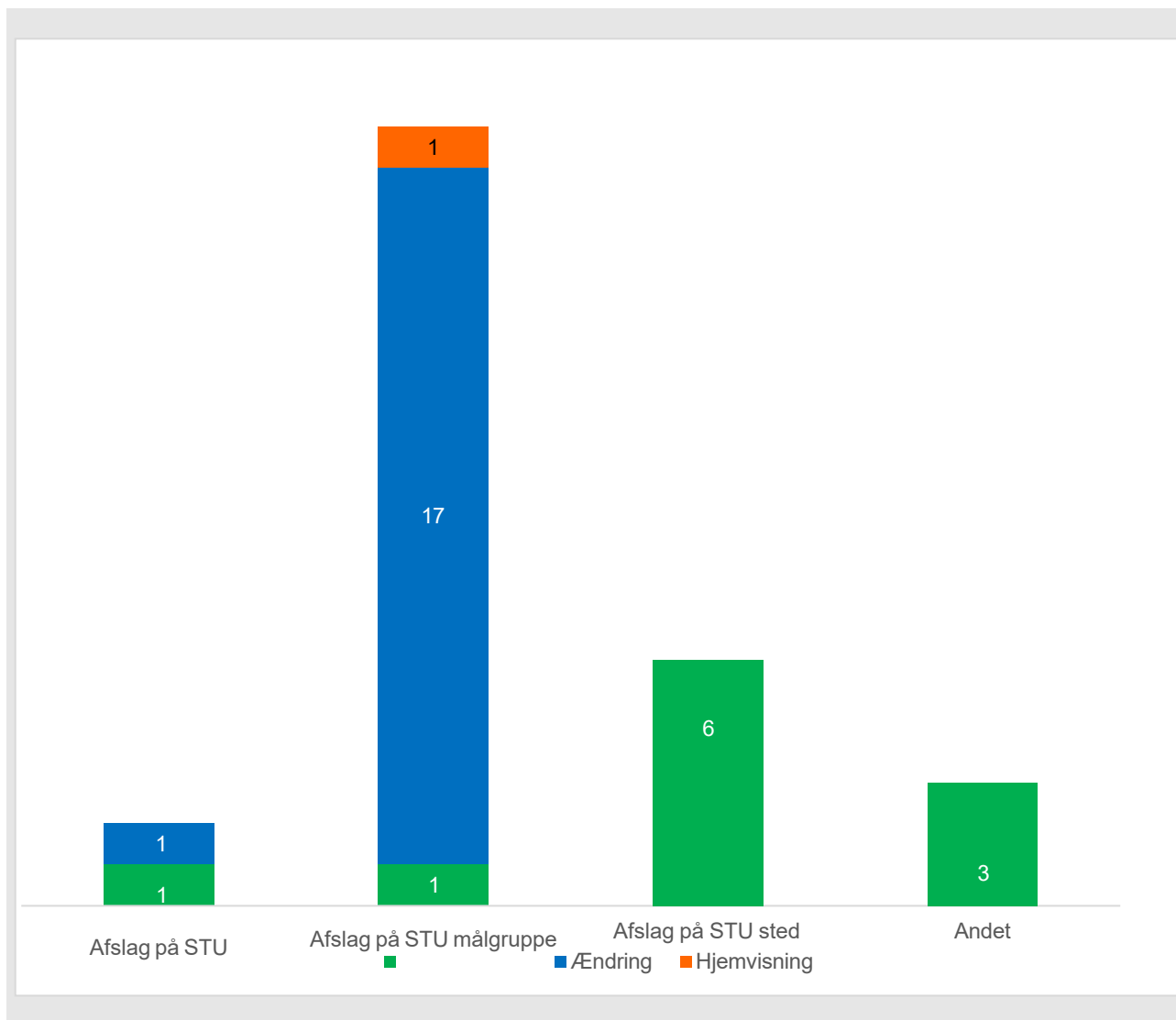
Fire af de afsluttede sager, svarende til ca. 8 pct., er blevet afvist, fordi klagenævnet ikke har haft kompetence til at behandle dem. Det er fx klager over afgørelser om betaling af transport til uddannelsesstedet og afgørelser om botilbud.

REALITETSBEHANDLEDE STU SAGER

Af de 48 afsluttede sager på ungdomsområdet er 30 af dem blevet realitetsbehandlet i klagenævnet, hvor nævnet enten har ændret eller stadfæstet (ikke ændret) kommunens afgørelse eller hjemvist sagen til ny behandling og afgørelse i kommunen.

Figur 6.2 neden for viser, at de to hyppigste klageårsager er afslag på at tilhøre målgruppen til en STU og afslag på ønsket om et bestemt STU uddannelsessted. Højden på søjlerne er bestemt ud fra antallet af sager med klageårsagerne.

FIGUR 6.2 KLAGEÅRSAG OG UDFALD

I figuren kan det ses, at nævnet har ændret kommunens afgørelse i 17 af de i alt 19 behandlede sager, der har handlet om, hvorvidt den unge er i målgruppen for et STU-tilbud. Det svarer til en ændringsprocent på ca. 89 i sagerne om målgruppevurderinger. I 2020 lå ændringsprocenten på ca. 74.

Klagenævnet har været enig i kommunens afgørelse om, at den unge ikke tilhørte målgruppen og derfor ikke skulle tilbydes en STU i 1 af de 19 behandlede klager. I 2020 var klagenævnet enig i kommunens afgørelse i 20 pct. af sagerne om STU målgruppe.

I de 6 sager, hvor klageårsagen har handlet om kommunens valg af STU-sted, har klagenævnet været enig i kommunens afgørelse i alle sagerne. I 2020 blev der ændret ca. 4 pct. af sagerne og stadfæstet ca. 92 pct. af sagerne.

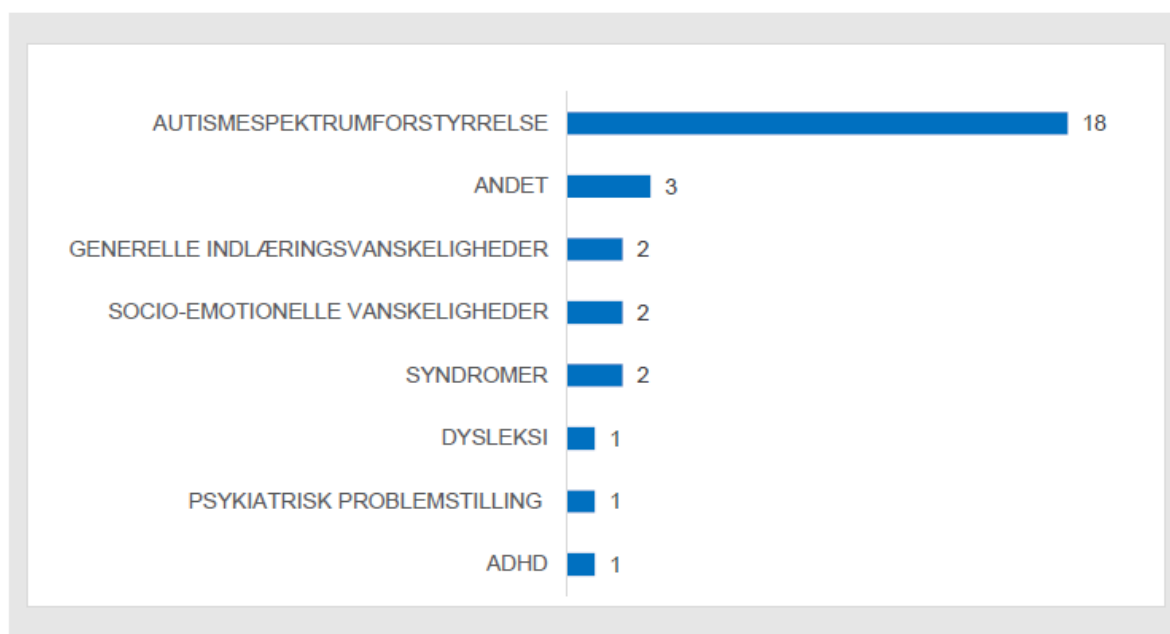
I én klage, der har handlet om målgruppe, har klagenævnet måttet hjemvise sagen til ny behandling og afgørelse i kommunen.

HENVISNINGSÅRSAGER

I de realitetsbehandlede sager registrerer klagenævnet ved en sags afslutning den primære årsag til henvisning til STU, hvis det fremgår tydeligt af oplysningerne i sagen. I figuren neden for kan det ses, at sager, hvor den unge er udfordret med en autismespektrumforstyrrelse, udgør langt den overvejende del af henvisningsårsagerne i klagenævnets STU-sager.

FIGUR 6.3 PRIMÆRE HENVISNINGSÅRSAGER PÅ STU-OMRÅDET I 2021

Det er ikke bestemte typer af funktionsnedsættelser eller bestemte diagnoser, der er afgørende for, om den unge er i målgruppen. Det afgørende er, at den unge ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selvom der ydes specialpædagogisk støtte eller anden støtte (fodnote: Lovbekendtgørelse nr. 610 af 28. maj 2019 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov § 1, stk. 2. fodnote slut).

UDVALGTE EMNER

Formålet med loven om en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) er at give unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse eventuelt med støtte, en ungdomsuddannelse, der er særligt tilrettelagt, hvor den unge opnår sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse.

Målgruppen for STU omfatter udelukkende de unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selv om der ydes den unge specialpædagogisk støtte eller anden støtte. En STU er ikke kompetencegivende i modsætning til de fleste ordinære ungdomsuddannelser.

Lovboks: ANVENDELSESOMRÅDE

STU-bekendtgørelsen (BEK nr. 739 af 3. juni 2016)

§ 1. Ungdomsuddannelsen gives til unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Dermed ligestilles disse unge med andre unge, således at alle unge har mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Lovboks slut.

Klagenævnet har de seneste par år set et fald i antallet af klager, der handler om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU). Klagenævnet behandler både klager over kommunens afslag på, at den unge tilhøre målgruppen for en STU og klager over det STU-uddannelsessted, som kommunen har visiteret den unge til.

I 2021 har klagenævnet behandlet 30 sager på STU-området, hvoraf 19 klager har handlet om afslag på at tilhøre målgruppen for en STU og 6 sager har været klager, hvor den unge er tildelt en STU, men ønsker at tage den et andet sted end det STU-uddannelsessted, kommunen har visiteret til.

I sagerne om, hvorvidt den unge tilhører målgruppen for en STU, har klagenævnet i 2021 ændret størstedelen af kommunens afgørelser.

Tekstboks: eksempel

Et eksempel er en ung på 21 år, som havde muskelsvind og deraf et væsentligt nedsat fysisk funktionsniveau. Den nedsatte muskelkraft medførte hurtig udtrætning og smerter ved overanstrengelse. Den unge havde brug for mange pauser og var betydeligt begrænset i sin hverdag. Den unge var yderligere udfordret med psykiske vanskeligheder på baggrund af svær omsorgssvigt samt angstsymptomer. Den unge blev beskrevet med sproglige begrænsninger samt intellektuelt, socialt og emotionelt understimuleret.

Den unge var normalt begavet, havde haft hele sin skolegang i almenklasse og havde bestået dansk og mundtlig engelsk til 9. klasses afgangseksamen. Den unge havde haft et højt fravær gennem hele sin skolegang. Den unge havde forsøgt at tage en ordinær ungdomsuddannelse, men måtte stoppe, da der ikke var kræfter til at møde frem hver dag. Fra ungdomsuddannelsesstedet blev det vurderet, at den unge sagtens kunne gennemføre en gymnasial uddannelse, hvis uddannelsen blev tilrettelagt på en måde, der kunne tilgodese den unges fysiske udfordringer.

Kommunen havde truffet afgørelse om, at den unge ikke var omfattet af målgruppen for en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse. I afgørelsen blev der lagt vægt på, at den unge var normalt begavet, fagligt alderssvarende og med en afgangseksamen. Kommunen vurderede, at den unge ville være i stand til at tage en ordinær ungdomsuddannelse, hvis der blev taget de rette hensyn i forhold til den unges funktionsnedsættelse.

Den unge klagede, da den unge ønskede en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse. Da klagenævnet behandlede sagen, havde den unge ikke påbegyndt et nyt uddannelsesforløb og havde ikke deltaget i uddannelsesfremmende aktiviteter i de seneste to år. Kommunen havde uden held forsøgt at igangsætte et beskæftigelsesrettet tilbud for at hjælpe den unge videre mod uddannelse eller arbejde.

Klagenævnet vurderede, at den unge skulle tilbydes en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse. Nævnet vurderede, at den unges funktionsniveau betød, at den unge ikke kunne gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, heller ikke med støtte og mentorordning. Det var nævnets vurdering, at den unge havde behov for en STU, så den unge kunne sikres et overskueligt undervisningsmiljø, hvor den faglige og praktiske undervisning kunne tilrettelægges ud fra den unges særlige behov og forudsætninger. Tekstboks slut.

Ud af de i alt 19 klager, der handlede om afslag på at tilhøre målgruppen for en STU, havde den unge en autismspektrumforstyrrelse i 11 af sagerne.

Klagenævnet ændrede kommunens afgørelse i alle 11 sager til, at den unge tilhørte målgruppen for en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse.

Tekstboks: eksempel

Et eksempel er en ung på 17 år, som sent var blevet udredt og havde fået en diagnose inden for autismspektret. Den unge blev af psykiatrien beskrevet med en belastningsreaktion som følge af ikke at være mødt tilstrækkeligt ud fra sine autistiske vanskeligheder. Den unge blev beskrevet med nedsat forestillingsevne, konkret tankegange og yderst kravafvisende. Den unge havde vanskeligt ved at indgå i sociale samspil og virkede passiv og tilbagetrukket i sociale sammenhænge.

Den unge var kognitivt testet til at ligge i den nedre del af normalområdet og blev beskrevet med et tydeligt nedsat arbejdstempo. Den unge havde haft sin skolegang i en almenklasse frem til 8. klasse, men havde siden 6. klasse været i nedadgående trivsel og haft tiltagende fravær. Fra 8. klasse havde den unge gået på en specialefterskole. Den unge havde store faglige huller, men havde formået at tage afgangseksamen i enkelte fag.

Efterskolen beskrev den unge med vanskeligheder i forhold til deltagelse i undervisningen og med behov for tæt støtte ved opgaveløsning. Efterskolen beskrev også vanskeligheder med mødestabilitet, og at den unge havde behov for støtte til dagligdags gøremål og til at benytte offentlig transport.

Ungdommens uddannelsesvejledning (UU) vurderede, at den unge ikke var uddannelsesparat til en ordinær ungdomsuddannelse med fuld støtte eller til en FGU (forberedende grunduddannelse). UU-vejlederen vurderede, at den unge var i målgruppen for en STU.

Kommunen havde truffet afgørelse om, at den unge ikke var i målgruppen for en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse. I afgørelsen blev der lagt vægt på, at den unge havde kognitive ressourcer, som kunne bringes i spil i en ordinær ungdomsuddannelse, når undervisningen og støtten blev tilrettelagt, så det i tilstrækkelig grad imødekom den unges behov. Kommunen anbefalede, at den unge blev tilbudt et individuelt tilrettelagt forløb gennem indsatser efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med henblik på, at den unge kunne udvikle sig i retning mod en FGU.

Den unge blev efter specialefterskolen og kommunens afslag på en STU tilknyttet et job- og uddannelsesrettet forløb for psykisk sårbare borgere med behov for en skånsom, længerevarende og særlig indsats. Det blev herfra beskrevet, at den unge trak sig fra sociale

sammenhænge og havde vanskeligheder i forhold til mødestabilitet og deltagelse i undervisningen.

Partsrepræsentanten klagede, da den unge ønskede en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse.

Klagenævnet ændrede kommunens afgørelse, da nævnet vurderede, at den unge ikke kunne gennemføre en anden ungdomsuddannelse, heller ikke med støtte. Nævnet vurderede, at den unge havde et udviklingspotentiale, men det var af afgørende betydning, at den unge modtog massiv pædagogisk støtte og træning for at opnå et normalt funktionsniveau.

Det var nævnets vurdering, at den unge havde behov for et uddannelsesmiljø, der kunne tilgodese den unges vanskeligheder og kunne tage højde for den unges behov for struktur, forudsigelighed og tæt støtte i både faglige og sociale sammenhænge, hvis udvikling og trivsel skulle kunne finde sted. Tekstboks slut.

Tilbuddet om en ungdomsuddannelse skal som udgangspunkt gives i forbindelse med undervisningspligtens ophør, og inden den unge fylder 25 år.

For en række af de unge vil der allerede foreligge undersøgelser og lignende, som med en vis grad af sikkerhed placerer dem enten inden for eller uden for målgruppen. Har en ung gået i specialscole, vil det være en indikation for, at den unge er i målgruppen for en STU.

I afklaringsprocessen bør det imidlertid indgå, at der på de fleste ordinære ungdomsuddannelser er mulighed for specialpædagogisk bistand, så for de unge, der ligger i det øverste segment af STU-målgruppen, bør det overvejes og eventuelt afprøves, om de pågældende unge kan gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse med den rette støtte (fodnote: Orienteringsbrev om STU til kommuner og UU-centre fra Undervisningsministeriet af 20. juni 2016. fodnote slut).

Kommunen giver i nogle tilfælde den unge afslag på at være omfattet af målgruppen som følge af, at den unge skal afprøves yderligere. Kommunen skal sørge for at indhente yderligere oplysninger, hvis kommunalbestyrelsen/visitationsudvalget er usikker på, om den unge er omfattet af målgruppen.

Hvis visitationsudvalget kan træffe en afgørelse om målgruppe ud fra sagens akter, skal det gøres.

Den unge har altid mulighed for at rette henvendelse til kommunen og bede om at blive målgruppevurderet til en STU igen, hvis det ikke er lykkedes for kommunen at støtte den unge således, at han/hun er blevet i stand til at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse.

Kommunalbestyrelsen kan ikke undlade at give et STU-tilbud med henvisning til, at der er andre tilbud fx i socialt regi, jf. vejledningens kapitel 2 om retskravet. Formålet med STU-loven er, at alle unge har ret til en ungdomsuddannelse. Det vil således underminere formålet med loven, hvis kommunen i stedet giver et tilbud efter den sociale lovgivning, uanset hvilket tilbud der er tale om.

Kapitel 7: Klager på førskoleområdet

Klagenævnet kan tage stilling til klager over kommunens afgørelse om henvisning eller afslag på henvisning til specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke er begyndt deres skolegang. Klagenævnet har kun kompetence til at behandle en klagesag på dette område, hvis den vedrører et regionalt tilbud.

Klagenævnet kan også tage stilling til klager over regionsrådenes afgørelse om det nærmere indhold af den specialpædagogiske bistand for børn i førskolealderen, der er henvist til et af de regionale tilbud (fodnote: Lovbekendtgørelse nr. 1887 af 1. oktober 2021 om folkeskolen § 51, stk. 3 og 8. fodnote slut).

I 2021 har klagenævnet modtaget én klage på førskoleområdet. I 2020 modtog klagenævnet også én klage, og i 2019 modtog klagenævnet ingen klager på førskoleområdet.

Klagenævnet har både i 2021 og i 2020 afvist at behandle de modtagne klager, da de ikke vedrørte regionale tilbud.

Kapitel 8: Klager på voksenområdet

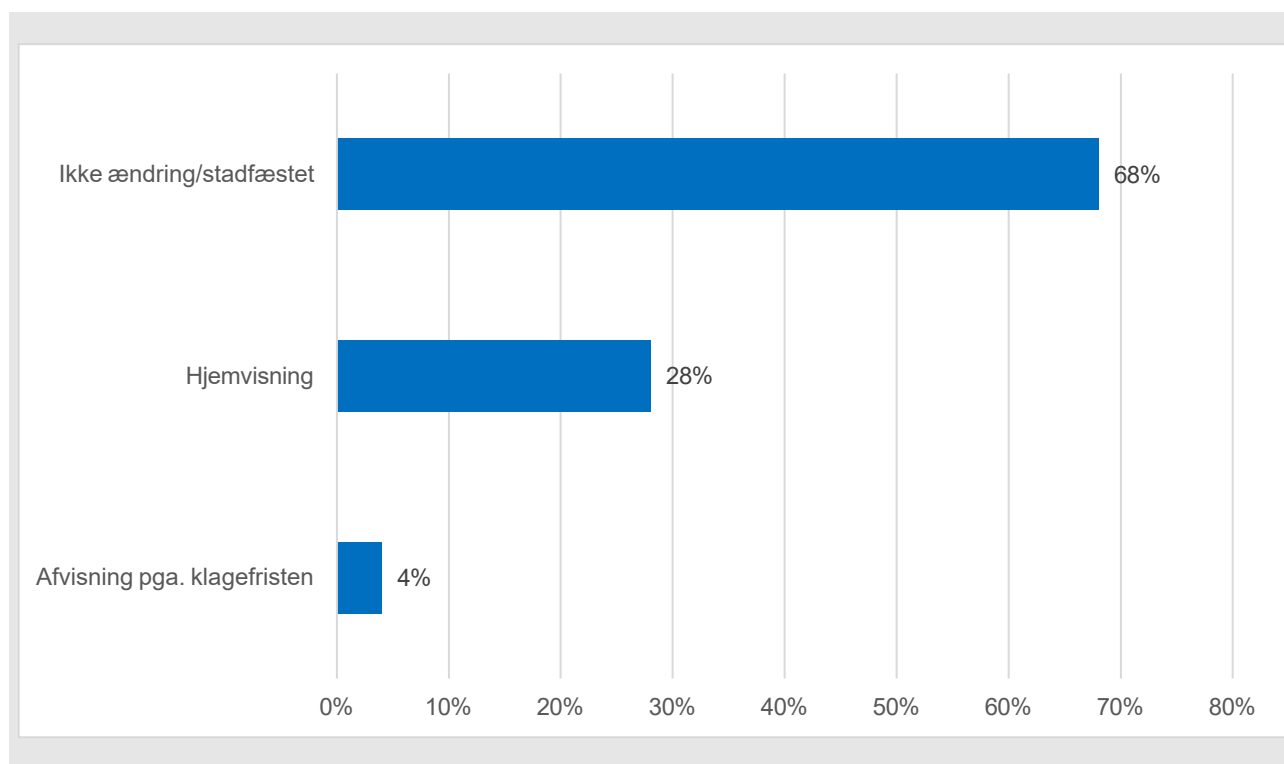
Klagenævnet kan i sager om kompenserende specialundervisning for voksne alene tage stilling til retlige spørgsmål (fodnote: Bekendtgørelse nr. 378 af 28. april 2006 om specialundervisning for voksne § 17, stk. 1. fodnote slut) . Klagenævnet kan således ikke tage stilling til den faglige vurdering i kommunens afgørelse, men alene til, om kommunens vurdering af behovet for kompenserende specialundervisning er foretaget på baggrund af lovlige (saglige) kriterier, og om forvaltningslovens regler om blandt andet partshøring, begrundelse og klagevejledning er overholdt.

Da klagenævnet alene kan tage stilling til retlige spørgsmål i klagesager om specialundervisning for voksne, kan nævnet kun træffe afgørelse om, at sagen enten skal hjemvises til ny behandling i kommunen som følge af væsentlige retlige mangler, eller at kommunens afgørelse stadfæstes (opretholdes).

Klagenævnet kan ikke tage stilling til, om borgeren skal have et specialundervisningstilbud eller ej, eller om det undervisningstilbud, kommunen tilbyder, er tilstrækkeligt.

Klagenævnet har modtaget 20 klager om specialundervisning for voksne i 2021. I 2020 modtog klagenævnet 21 klager på voksenområdet.

FIGUR 8.1 UDFALDET AF AFSLUTTEDE VOKSENSAGER I 2021

Klagenævnet har afsluttet 25 klagesager på voksenområdet i 2021. I 17 af sagerne har

klagenævnet ikke ændret kommunens afgørelse, svarende til ca. 68 pct. Det er en stigning i forhold til 2020, hvor det var ca. 52 pct. af de afsluttede sager, der blev stadfæstet.

I syv af de 25 klagesager, svarende til ca. 28 pct., har klagenævnet vurderet, at kommunens afgørelse havde så væsentlige retlige mangler, at sagen skulle hjemvises til ny behandling i kommunen. I 2020 var tallet ca. 22 pct.

Én sag er blevet afvist, da klagefristen ikke har været overholdt.

Kapitel 9: Kommunernes sagsbehandling

Når klagenævnet behandler klager over kommunernes afgørelser på førskole- og folkeskoleområdet samt ungdoms- og voksenområdet, foretager nævnet også en vurdering af, om kommunen i sin sagsbehandling har overholdt forvaltningsretlige regler og principper om fx partshøring og begrundelse for afgørelsen.

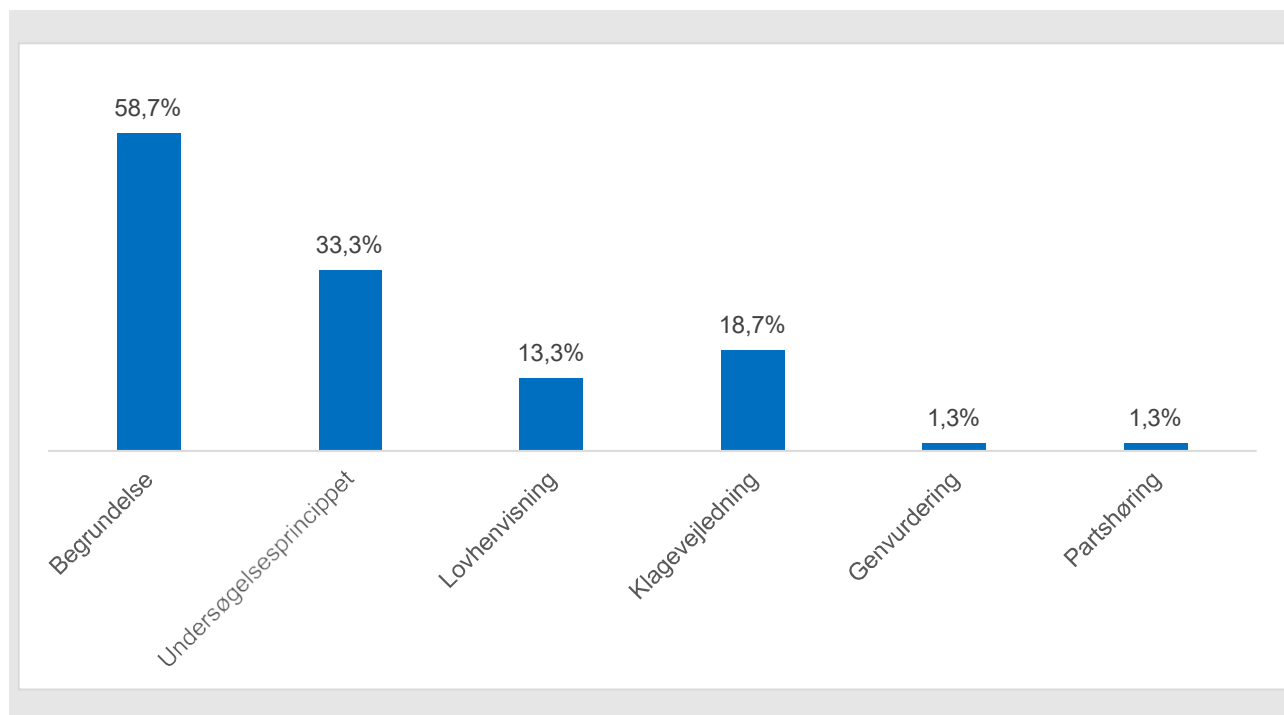
Det er udelukkende i de sager, som klagenævnet realitetsbehandler, at det registreres, om kommunerne har begået fejl i deres sagsbehandling.

Klagenævnet har i 2021 realitetsbehandlet 202 sager. I 75 af disse har der været formelle fejl i kommunernes sagsbehandling, svarende til ca. 37 pct. Det skal bemærkes, at der kan være flere formelle fejl i en enkelt sag. Fejlprocenten er faldet lidt i forhold til 2020, hvor der var fejl i kommunernes sagsbehandling i 110 ud af 265 sager, svarende til ca. 41 pct.

Klagenævnet følger Ankestyrelsens retningslinjer i forhold til formulering og registrering af kritik af formelle fejl i kommunernes sagsbehandling. Klagenævnet udtaler således kun kritik ved overtrædelse af garantiforskrifter (fx manglende begrundelse eller partshøring) og ved overtrædelse af væsentlige ordensforskrifter (fx manglende eller utilstrækkelig klagevejledning).

I sager, der ændres eller hjemvises, udtaler klagenævnet kun kritik, hvis årsagen til ændringen eller hjemvisningen skyldes andet end væsentlige formelle sagsbehandlingsfejl (fx brugen af de materielle regler).

FIGUR 9.1 OVERSIGT OVER FORMELLE FEJL I 2021

Begrundelse

Den oftest forekommende fejl i kommunernes afgørelser er utilstrækkelig eller manglende begrundelse til borgeren. Disse har udgjort knap 59 pct. af de formelle fejl.

Når der er registreret og formuleret kritik i klagenævnets afgørelse i forhold til utilstrækkelig eller manglende begrundelse, skyldes det ofte, at kommunen ikke tydeligt har forklaret, hvad kommunen har lagt vægt på i vurderingen, og hvilken betydning det har for resultatet.

En skriftlig afgørelse skal indeholde en begrundelse, hvis parten ikke får fuldt ud medhold.

Sagens faktiske omstændigheder og de relevante regler er grundlaget for afgørelsen. Det skal derfor fremgå af begrundelsen, hvilke oplysninger i sagen, der har været afgørende for kommunens vurdering. Begrundelsen skal også indeholde en henvisning til relevante retsregler.

En fyldestgørende begrundelse vil efter omstændighederne ligeledes kræve en stillingtagen til eventuelle synspunkter, borgeren har gjort gældende. Hvis der i afgørelsen indgår et skøn, skal hovedhensynene, som har været bestemmende for skønnet også angives. Et skøn er, når resultatet ikke kan læses direkte ud af bestemmelserne i lovgivningen, og det er nødvendigt at foretage en afvejning af hvilke forhold, der skal lægges mest vægt på.

BEGRUNDELSEN SKAL:

- Give borgeren fuld information om grundlaget og baggrunden for afgørelsen
- Bidrage til at sikre, at grundlaget for afgørelsen er sagligt og fyldestgørende
- Udgøre et væsentligt grundlag for borgerens overvejelser om, hvorvidt han/hun vil klage over kommunens afgørelse
- Give klageinstansen mulighed for at vurdere afgørelsens holdbarhed

Se mere i Ankestyrelsens håndbog og Børne- og Undervisningsministeriets vejledning:

[At skrive en afgørelse — Ankestyrelsen \(ast.dk\)](#)

[Ny vejledning til skoleledere om forvaltningsretlige regler | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)

AFGØRELSESSKABELON

På klagenævnets hjemmeside ligger der en skabelon og et eksempel på en afgørelse på folkeskoleområdet, som overholder forvaltningslovens krav til indholdet af en begrundelse og klagevejledning. Skabelonen er lavet som hjælp og inspiration til kommuner og skoleledere, når de skal skrive afgørelser.

Dette link fører direkte til afgørelsesskabelonen: [Afgørelsesskabelon](#)

Undersøgelsesprincippet

Omkring 33 pct. af de formelle fejl er blevet registreret som fejl i forhold til undersøgelsesprincippet. Det sker, når klagenævnet vurderer, at kommunen ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt, inden der er blevet truffet afgørelse.

Hvis sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst, fører det oftest til, at klagenævnet er nødsaget til at hjemvise sagen til fornyet behandling. Se mere om betydningen af en aktuel pædagogisk-

psykologisk vurdering (PPV) i folkeskolesagerne under afsnittet om hjemvisninger i kapitel 4, side 28.

Lovhenviisning

Utilstrækkelig eller manglende lovhenvisning i kommunens afgørelse har udgjort ca. 13 pct. af de formelle fejl. Ifølge forvaltningsloven skal der i en afgørelse være henvist til de retsregler, afgørelsen er truffet efter.

Klagevejledning

Omkring 18,7 pct. af de formelle fejl har handlet om utilstrækkelig eller manglende klagevejledning i kommunens afgørelse. Reglerne om klagevejledning findes i forvaltningsloven.

Det er fx en formel fejl, hvis kommunen har sat en klagefrist på 4 uger i klagevejledningen til en afgørelse om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse. Der er ingen klagefrist i disse sager, og kommunens klagevejledning er derfor forkert (fodnote: Lovbekendtgørelse nr. 610 af 28. maj 2019 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov § 12, stk. 2. fodnote slut).

Lovboks: FORVALTNINGSLOVEN

Lovbekendtgørelsen (LBK 433 af 22. april 2014)

- § 19 om Partshøring
- § 22, § 23 og § 24 om Begrundelse m.v.
- § 25 om Klagevejledning. Lovboks slut.

Bilag 1: Kommuneoversigt folkeskolesager

Folkeskole Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehandlede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Aabenraa Kommune	1	1	1	0	0
Aalborg Kommune	2	1	1	0	0
Aarhus Kommune	5	3	3	0	0
Albertslund Kommune	2	2	2	0	0
Allerød Kommune	0	0	0	0	0
Assens Kommune	1	1	0	0	1
Ballerup Kommune	1	0	0	0	0
Billund Kommune	8	6	1	5	0
Bornholms Regionskom- mune	3	0	0	0	0
Brøndby Kommune	1	0	0	0	0
Brønderslev Kommune	1	0	0	0	0
Dragør Kommune	0	0	0	0	0
Egedal Kommune	5	3	1	2	0
Esbjerg Kommune	0	0	0	0	0
Fanø Kommune	0	0	0	0	0
Faaborg-Midtfyn Kommune	1	1	1	0	0
Favrskov Kommune	0	0	0	0	0
Faxe Kommune	4	3	2	0	1
Fredensborg Kommune	0	0	0	0	0
Fredericia Kommune	2	0	0	0	0
Frederiksberg Kommune	4	2	2	0	0
Frederikshavn Kommune	2	1	1	0	0
Frederikssund Kommune	14	9	2	7	0
Furesø Kommune	1	1	1	0	0
Gentofte Kommune	12	6	4	2	0
Gladsaxe Kommune	2	1	1	0	0
Glostrup Kommune	1	0	0	0	0
Greve Kommune	1	1	1	0	0
Gribskov Kommune	15	8	2	4	2

Folkeskole Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehandlede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Guldborgsund Kommune	2	1	0	0	1
Haderslev Kommune	1	1	1	0	0
Halsnæs Kommune	1	1	1	0	0
Hedensted Kommune	1	0	0	0	0
Helsingør Kommune	3	3	3	0	0
Herlev Kommune	0	0	0	0	0
Herning Kommune	1	0	0	0	0
Hillerød Kommune	2	1	1	0	0
Hjørring Kommune	0	0	0	0	0
Holbæk Kommune	3	2	1	0	1
Holstebro Kommune	6	5	4	1	0
Horsens Kommune	7	4	2	2	0
Hvidovre Kommune	0	0	0	0	0
Høje-Taastrup Kommune	2	0	0	0	0
Hørsholm Kommune	1	0	0	0	0
Ikast-Brande Kommune	3	3	1	0	2
Ishøj Kommune	5	4	3	1	0
Jammerbugt Kommune	1	0	0	0	0
Kalundborg Kommune	8	7	4	3	0
Kerteminde Kommune	2	1	1	0	0
Kolding Kommune	1	1	1	0	0
Københavns Kommune	27	20	13	6	1
Køge Kommune	0	0	0	0	0
Langeland Kommune	0	0	0	0	0
Lejre Kommune	0	0	0	0	0
Lemvig Kommune	0	0	0	0	0
Lolland Kommune	1	0	0	0	0
Lyngby-Taarbæk Kom- mune	5	3	2	1	0
Læsø Kommune	0	0	0	0	0
Mariagerfjord Kommune	0	0	0	0	0
Middelfart Kommune	5	4	2	0	2
Morsø Kommune	0	0	0	0	0
Norddjurs Kommune	0	0	0	0	0

Folkeskole Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehandlede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Nordfyns Kommune	2	2	0	0	2
Nyborg Kommune	2	1	1	0	0
Næstved Kommune	1	0	0	0	0
Odder Kommune	0	0	0	0	0
Odense Kommune	1	0	0	0	0
Odsherred Kommune	0	0	0	0	0
Randers Kommune	1	0	0	0	0
Rebild Kommune	4	2	2	0	0
Ringkøbing-Skjern Kom- mune	0	0	0	0	0
Ringsted Kommune	0	0	0	0	0
Roskilde Kommune	2	2	0	1	1
Rudersdal Kommune	4	3	1	1	1
Rødovre Kommune	5	2	1	1	0
Samsø Kommune	0	0	0	0	0
Silkeborg Kommune	6	6	2	0	4
Skanderborg Kommune	0	0	0	0	0
Skive Kommune	1	0	0	0	0
Slagelse Kommune	1	1	1	0	0
Solrød Kommune	1	1	0	1	0
Sorø Kommune	1	1	0	1	0
Stevns Kommune	3	2	1	0	1
Struer Kommune	0	0	0	0	0
Svendborg Kommune	0	0	0	0	0
Syddjurs Kommune	4	3	2	1	0
Sønderborg Kommune	0	0	0	0	0
Thisted Kommune	5	5	2	3	0
Tønder Kommune	3	2	0	1	1
Tårnby Kommune	1	1	0	0	1
Vallensbæk	0	0	0	0	0
Varde Kommune	3	1	0	0	1
Vejen Kommune	0	0	0	0	0
Vejle Kommune	1	1	0	0	1
Vesthimmerlands Kom- mune	2	1	0	1	0

Folkeskole Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehandlede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Viborg Kommune	0	0	0	0	0
Vordingborg Kommune	1	1	0	0	1
Ærø Kommune	0	0	0	0	0
Total	232	148	78	45	25

Bilag 2: Kommuneoversigt STU-sager

STU Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehand- lede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Aabenraa Kommune	0	0	0	0	0
Aalborg Kommune	2	0	0	0	0
Aarhus Kommune	0	0	0	0	0
Albertslund Kommune	0	0	0	0	0
Allerød Kommune	0	0	0	0	0
Assens Kommune	0	0	0	0	0
Ballerup Kommune	0	0	0	0	0
Billund Kommune	0	0	0	0	0
Bornholms Regionskom- mune	0	0	0	0	0
Brøndby Kommune	0	0	0	0	0
Brønderslev Kommune	0	0	0	0	0
Dragør Kommune	0	0	0	0	0
Egedal Kommune	0	0	0	0	0
Esbjerg Kommune	1	1	0	0	1
Fanø Kommune	0	0	0	0	0
Faaborg-Midtfyn Kommune	0	0	0	0	0
Favrskov Kommune	0	0	0	0	0
Faxe Kommune	0	0	0	0	0
Fredensborg Kommune	0	0	0	0	0
Fredericia Kommune	0	0	0	0	0
Frederiksberg Kommune	0	0	0	0	0
Frederikshavn Kommune	1	0	0	0	0
Frederikssund Kommune	2	1	1	0	0
Furesø Kommune	0	0	0	0	0
Gentofte Kommune	0	0	0	0	0
Gladsaxe Kommune	0	0	0	0	0
Glostrup Kommune	0	0	0	0	0
Greve Kommune	0	0	0	0	0
Gribskov Kommune	1	1	0	1	0
Guldborgsund Kommune	1	1	0	1	0
Haderslev Kommune	0	0	0	0	0

STU Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehand- lede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Halsnæs Kommune	2	2	0	2	0
Hedensted Kommune	1	1	1	0	0
Helsingør Kommune	2	1	1	0	0
Herlev Kommune	1	0	0	0	0
Herning Kommune	0	0	0	0	0
Hillerød Kommune	2	0	0	2	0
Hjørring Kommune	2	2	2	0	0
Holbæk Kommune	0	0	0	0	0
Holstebro Kommune	0	0	0	0	0
Horsens Kommune	5	4	1	3	0
Hvidovre Kommune	0	0	0	0	0
Høje-Taastrup Kommune	0	0	0	0	0
Hørsholm Kommune	1	1	0	1	0
Ikast-Brande Kommune	0	0	0	0	0
Ishøj Kommune	0	0	0	0	0
Jammerbugt Kommune	0	0	0	0	0
Kalundborg Kommune	3	3	0	3	0
Kerteminde Kommune	0	0	0	0	0
Kolding Kommune	0	0	0	0	0
Københavns Kommune	2	1	1	0	0
Køge Kommune	0	0	0	0	0
Langeland Kommune	0	0	0	0	0
Lejre Kommune	1	0	0	0	0
Lemvig Kommune	0	0	0	0	0
Lolland Kommune	2	0	0	0	0
Lyngby-Taarbæk Kommune	0	0	0	0	0
Læsø Kommune	0	0	0	0	0
Mariagerfjord Kommune	0	0	0	0	0
Middelfart Kommune	0	0	0	0	0
Morsø Kommune	0	0	0	0	0
Norddjurs Kommune	0	0	0	0	0
Nordfyns Kommune	0	0	0	0	0
Nyborg Kommune	0	0	0	0	0
Næstved Kommune	0	0	0	0	0

STU Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehand- lede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Odder Kommune	1	0	0	0	0
Odense Kommune	2	2	2	0	0
Odsherred Kommune	0	0	0	0	0
Randers Kommune	0	0	0	0	0
Rebild Kommune	0	0	0	0	0
Ringkøbing-Skjern Kom- mune	0	0	0	0	0
Ringsted Kommune	1	0	0	0	0
Roskilde Kommune	6	5	1	4	0
Rudersdal Kommune	0	0	0	0	0
Rødovre Kommune	0	0	0	0	0
Samsø Kommune	0	0	0	0	0
Silkeborg Kommune	1	0	0	0	0
Skanderborg Kommune	0	0	0	0	0
Skive Kommune	1	0	0	0	0
Slagelse Kommune	0	0	0	0	0
Solrød Kommune	0	0	0	0	0
Sorø Kommune	0	0	0	0	0
Stevns Kommune	0	0	0	0	0
Struer Kommune	0	0	0	0	0
Svendborg Kommune	0	0	0	0	0
Syddjurs Kommune	0	0	0	0	0
Sønderborg Kommune	0	0	0	0	0
Thisted Kommune	0	0	0	0	0
Tønder Kommune	0	0	0	0	0
Tårnby Kommune	0	0	0	0	0
Vallensbæk	0	0	0	0	0
Varde Kommune	0	0	0	0	0
Vejen Kommune	1	1	1	0	0
Vejle Kommune	1	0	0	0	0
Vesthimmerlands Kommune	2	1	0	1	0
Viborg Kommune	0	0	0	0	0
Vordingborg Kommune	0	0	0	0	0
Ærø Kommune	0	0	0	0	0

STU Kommune	Afsluttede klagesager	Realitetsbehand- lede klagesager	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist
Total	48	30	11	18	1